

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2025. Een jaar waarin een recordaantal bezoekers het museum bezocht: 31014 bezoekers. Een fraaie mijlpaal in het 88-jarig bestaan van het museum. Maar niet alleen het aantal bezoekers telt, ook de uitbreiding en instandhouding van de collectie, de mate van dienstverlening aan derden, onze gastvrijheid, het netwerk dat museumcollega's in Rotterdam en omstreken hebben en natuurlijk de werkvreugde. Alles bij elkaar, een jaar om met plezier op terug te kijken!

Rotterdam, 5 maart 2026

Bestuur en team Belasting & Douane Museum
Stichting Belastingmuseum Prof. dr. Van der Poel

Inhoudsopgave

1. Algemene zaken	2
2. Collectie	8
3. Educatie	15
4. Communicatie & Marketing	22
5. Reserveringen	34

1. Algemene zaken

Het Belasting & Douane Museum

Het museum probeert daar waar mogelijk aan te sluiten bij de actualiteit, het verleden te duiden en verbanden te leggen tussen heden en verleden. De drie thema's Douane, rijksfinanciën en financieel wijs vormen de aandachtspunten van het Belasting & Douane Museum.

Het museum doet mee in een moderne wereld gericht op ontdekken, doen, keuzes maken. Het wil maatschappelijk relevant zijn en een breed samengesteld publiek zowel fysiek als digitaal aan zich binden. Het museum gaat de maatschappelijke discussie niet uit de weg. Het maakt -met collectie, verhalen en lessen- geïnteresseerden wegwijs in een wereld die ons allemaal aangaat maar waarin niet iedereen even wijs is.

Onze organisatie

Het Belasting & Douane Museum -statutaire naam Stichting Belastingmuseum Prof. dr. Van der Poel- wordt op onderdelen van de bedrijfsvoering ondersteund door het Douane Diensten Centrum (voorheen: Douane Landelijk Service Organisatie) en het team SSO Centrum Facilitaire Dienstverlening (hospitality, technisch onderhoud, gebouwenbeheer). Het museumbeleid wordt ontwikkeld, gecoördineerd en uitgevoerd door collega's van collectie, educatie, communicatie, marketing en bedrijfsvoering onder leiding van de museumdirecteur. Het team wordt ondersteund door vrijwilligers, museumdocenten, uitzendkrachten, gedetacheerden en rondleiders.

Het museum is een hybride organisatie: het is enerzijds een stichting voor de inhoudelijke borging, anderzijds is het een rijksinstelling die administratief geplaatst is onder het Douane Diensten Centrum, een onderdeel van de Douane. Vaste medewerkers hebben de status van rijksambtenaar en vallen derhalve onder de CAO Rijk.

Interne zaken

Bestuur

Het bestuur van de Stichting Belastingmuseum Prof. dr. Van der Poel, wordt qualitate qua voorgezeten door de directeur-generaal Douane. In 2025 wijzigde de samenstelling van het bestuur niet.

Financiën

De extern financieel adviseur controleerde namens het bestuur de financiële stukken die betrekking hadden op de financiële administratie van de Stichting Belastingmuseum Prof. dr. Van der Poel. De financiële jaarstukken zijn in een apart document neergelegd en op 9 april 2026 door de leden van het bestuur goedgekeurd. De financiële zaken met betrekking tot de door de Douane aan het museum toegekende budget, werden door de Douane gecontroleerd en in orde bevonden.

Inkoopbeleid (IUC)

Het museum voldoet aan de eisen die de Belastingdienst en Douane stellen aan de inkoop van goederen en diensten. De inkoop adviseur van de Douane staat het museum op dit terrein bij in raad en daad. Het Inkoopuitvoeringscentrum (IUC) van de Belastingdienst regelt de marktconsultaties, eventuele aanbestedingen en de inkoopovereenkomsten tussen opdrachtgever (museum) en opdrachtnemer.

Herinrichting

In 2025 kwam, in samenwerking met bureau Podium uit Utrecht, een definitief ontwerp (DO) tot stand dat in het najaar door het bestuur van het museum werd vastgesteld. De Douane gaf aan budget vrij te maken in 2027 om daadwerkelijk tot een herinrichting te komen.

Management Team en weekstart

Het MT werd in dit verslagjaar opgeheven. De museumorganisatie is te klein om een MT op de been te houden. Door korte lijnen en een interne overlegstructuur is een MT een extra laag die overbodig is voor dit museumteam. Het gehele museumteam komt eenmaal per week bijeen tijdens de weekstart op maandag.

Personeel

Vaste medewerkers

In verband met het vertrek van één van onze educatoren in 2024, werd per 1 februari 2025 Roy Orlando Liemborg als educator aangenomen waarmee het museumteam compleet is.

In 2025 namen we afscheid van Michael Willems die bij het museum als wetenschappelijk medewerker collectie vanuit het Ministerie van Financiën was gedetacheerd.

Netwerken en scholing

Enkele collega's namen deel aan cursussen BHV en EHBO. Het is de bedoeling dat het hele team in 2026 de BHV trainingen gaat volgen zodat er door de week voldoende Bhv'ers op de werkvloer aanwezig zijn. De afspraak om terug te vallen op de 112-regeling als er te weinig Bhv'ers aanwezig zijn, is nog steeds van kracht maar met grote terughoudendheid in te zetten.

In het verslagjaar werden personeelsgesprekken met alle vaste medewerkers gevoerd.

Museumdocenten en rondleiders

Carla de Vries van '010Rondleidingen' verzorgde in 2025 de coördinatie van de rondleiders. Vanwege de Wet DBA (Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties) mocht Carla de Vries als ZZP'er dit werk niet meer doen. Haar taak is per 1 januari 2025 overgedragen aan Peter Steehouwer die reeds, onder andere, de boekingen en reserveringen voor het museum doet.

Naast de rondleiders heeft het museum de beschikking over een groep actieve museumdocenten die op uurbasis worden ingehuurd.

Vrijwilligers

Het museum werkt naast een team van vaste medewerkers ook met vrijwilligers. Zij gebruiken hun expertise o.a. ten behoeve van het registreren, fotograferen en digitaliseren van de collectie.

Vrijwilligers krijgen geen vergoeding, enkel een reiskostenvergoeding. Het volgen van cursussen versterkt de kennis van deze groep. Zij krijgen van het museum werk gerelateerde cursussen aangeboden.

Directie

De directeur van het Belasting & Douane Museum is verantwoording verschuldigd aan de directeur DDC en het bestuur van de Stichting Belastingmuseum Prof. Dr. Van der Poel. In het verslagjaar maakte hij als MT-lid DDC deel uit van een aantal werkgroepen en nam deel aan de MT DDC-werkconferentie.

Als lid van het Rotterdamse Directeuren Overleg (DO), een organisatie waarin directeuren van Rotterdamse culturele instellingen zitting hebben, nam de directeur actief deel aan diverse bijeenkomsten en nam zitting in de werkgroep Publieksbereik van Rotterdam Festivals. Ten behoeve van de Museumvisie Rotterdam (nota 25 oktober 2025) werden gesprekken gevoerd met gemeenteraadsleden van de VVD, Diederik van Dommelen en Jordi Vicario en SP-lid Theo Coskun.

Verder voerde de directeur overleg met collega's van de Douane, van het SSO Centrum Facilitaire Dienstverlening (CFD) en het Rijksvastgoedbedrijf (RVB). Samen met Liesbeth de Zeeuw, conservator Museum Rotterdam, organiseerde hij enkele malen de *Borrel bij de Buren*. Een club van museum-, universiteits- en archiefcollega's uit Rotterdam die hun expertise delen bij werkbezoeken aan elkaars instellingen. Verder onderhield hij contacten met de gemeente Rotterdam, JINC (jongeren verbinden met bedrijfsleven/instellingen), de IT Campus op Heijplaat en Port Rotterdam.

Nieuw in het verslagjaar was de start van, hopelijk, een meerjarige samenwerking met het ROC Zadkine op het terrein van financiële educatie. Studenten van het ROC Zadkine werden in het museum ontvangen en gaven hun visie op GeldLab. Vanuit educatie wordt een les ontwikkeld voor het ROC.

Het museum wil een aantal strategische allianties aangaan om instellingen aan het museum te binden. ROC Zadkine is een eerste aanzet daartoe.

Stichting Vrienden

De Stichting *Vrienden van het Belasting & Douane Museum* steunt het museum bij aankopen van collectie en de financiering van bijzondere activiteiten. Eenmaal per jaar worden de Vrienden in het museum uitgenodigd voor een bijzondere presentatie en een bijpraat-moment. In het bestuur van de museumstichting zijn de Vrienden van het museum vertegenwoordigd door hun voorzitter.

Wetenschappelijk input

Universitaire contacten

Contacten werden onderhouden met onze bijzonder hoogleraar Rex Arendsen, evenals met vertegenwoordigers van de vakgroep Belastingrecht van de Universiteit Leiden, Tilburg en de Erasmus Universiteit.

Bijzonder hoogleraar

In juni nam Rex Arendsen, vanwege zijn termijn, afscheid als bijzonder hoogleraar aan de Universiteit Leiden. Rex Arendsen deed sinds september 2016 op verzoek van het museum onderzoek naar onderwerpen uit de fiscale geschiedenis van Nederland.

Het curatorium kwam in 2025 niet bij elkaar. Het verslag over de werkzaamheden van de bijzonder hoogleraar werden door en in het bestuur besproken.

De werkgroep bijzonder hoogleraar

De leden van de werkgroep Jantje Steenhuis, Sezen Tas (voorheen plv. directeur-generaal Fiscaliteit van de Belastingdienst), Anne-Marieke van Schaik, Monique Nootboom, Frans Fox en Koos Boer bogen zich over de vraag hoe verder te gaan met de stoel van de bijzonder hoogleraar nu deze per medio juni 2025 vrijkomt in verband met het einde van de benoeming. In 2026 hoopt het bestuur een besluit te nemen. De werkgroep is decharge verleend.

Projecten

Onderzoek Nederlands Beheers Instituut (NBI)

In het kader van de 'Regeling 75 jaar vrijheid' (aanvraagjaar 2020) die het Mondriaanfonds uitvoerde, heeft dit Fonds een veelomvattend onderzoek in samenwerking met de Radboud Universiteit en Tilburg University, mede gesteund door het Nationaal Archief, een forse subsidie toegekend aan het onderzoeksproject met de titel 'Vermogensonteiening na de Tweede Wereldoorlog door het NBI en de Belastingdienst, en ons vermogen daarvan te leren'. Het NBI was een rijksinstelling opgericht in 1945 om bezit van Rijks Duitsers, collaborateurs en de zogenoemde groep 'afwezigen' veilig te stellen en waar mogelijk te onteigenen.

Het vierjarig project mondde uit in de tentoonstelling 'Goed/Fout, naoorlogse afrekening' die op 30 november 2024 werd geopend. De bijbehorende wetenschappelijke publicatie verscheen onder titel 'In bewaring' bij Uitgeverij Verloren.

Project Slavernijverleden Douane en Belastingdienst

Namens Douane en Belastingdienst heeft het museum opdracht gegeven aan het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde (KITLV) in Leiden om onderzoek te doen naar het koloniale slavernijverleden van Douane en Belastingdienst. Voor Douane en Belastingdienst is dit een nieuwe invalshoek om naar het eigen verleden te kijken.

Recent historisch onderzoek heeft aangetoond dat de Nederlandse overheid als koloniaal bestuurder een grote invloed heeft gehad voor de manier waarop Nederland, Indonesië, Suriname en de Cariben met elkaar zijn omgegaan. Door het onderbelichte verleden van de Belastingdienst en Douane te onderzoeken, krijgen we meer inzicht in de wijze waarop Nederland via zijn overzeese gebieden welvaart en vermogen heeft opgebouwd. Dit is belangrijk om te weten zodat de huidige relaties tussen deze landen en zijn inwoners geïnformeerd en constructief vorm kunnen krijgen.

Project Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding (LOB)

'Jouw loopbaan in de haven'

Het museum is door leden van de *projectgroep 'van loopbaan oriëntatie naar werk in de haven'* gevraagd deel te nemen aan het haven loopbaanproject (LOB). Leden van de projectgroep zijn Maritiem Museum, IT Campus Rotterdam, EIC Mainport, Port of Rotterdam en JINC.

De stuurgroep, die boven de projectgroep ‘hangt’, bestaat uit vertegenwoordigers van het Havenbedrijf, Deltalinqs, Gemeente Rotterdam en NPRZ (Nationaal Programma Rotterdam Zuid).

Doel

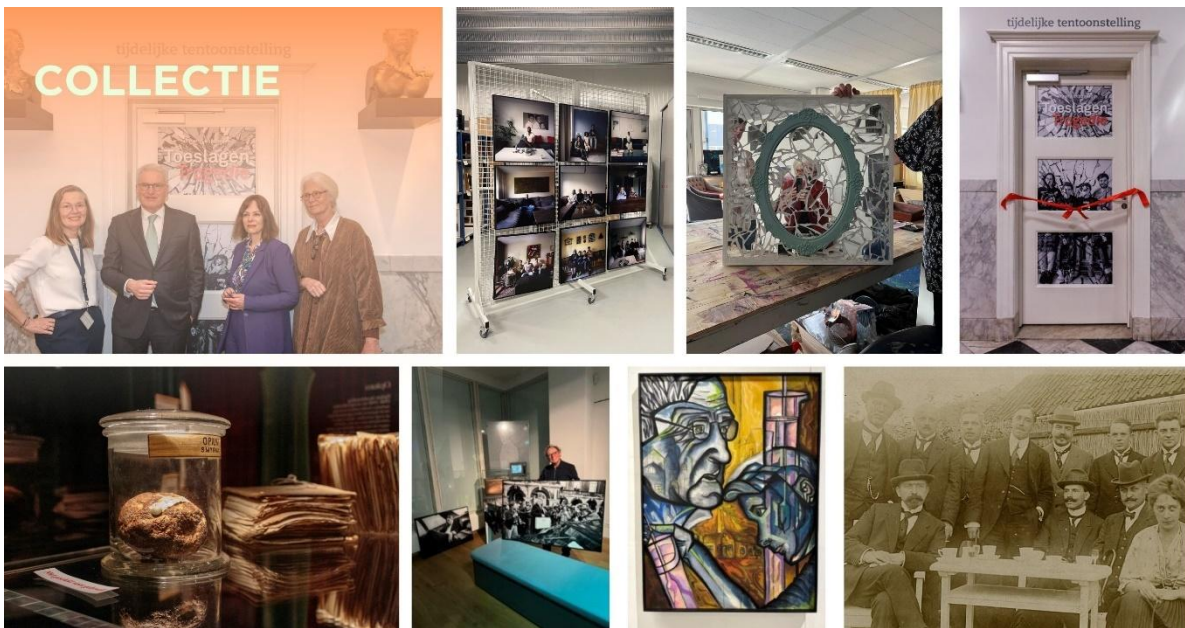
- Doel LOB-project
de haven promoten om het groot aantal vacatures in te vullen. De projectgroep, aangestuurd door een stuurgroep, wil de haven tonen als een moderne werkplek en niet te vergelijken is met tijden dat er alleen vuil werk te doen was.
- Doel museum
laat verleden en heden van de Douane in het museum zien. Geef duiding aan het onderwerp in relatie tot de Rotterdamse haven. Het museum draait mee in een professioneel ter zake doend project.
- Project en Douane
Platform voor de Douane waar bezoekers (scholieren en studenten) kennis kunnen maken met het werk van de Douane in de haven. Het laat zien wat de Douane in de haven doet, geeft potentiële sollicitanten context over het werken in de haven en verleid hen bij de Douane te komen werken.

Een Europese subsidie is voor het gehele project toegekend echter ziet het museum af van deze subsidie gezien onze organisatievorm. Het museum blijft wel nauw betrokken bij het project. Met inhoudelijke medewerking van collega’s van de Douane en Bureau Podium uit Utrecht voor ontwerp en design, zal in 2025 een museumles worden toegevoegd aan dit project.

Project Monument overleden Douane collega’s

Op initiatief van Machiel van der Stelt, adviseur ceremonieel & protocol van de Douane, is het idee opgevat om een definitief monument voor overleden Douanecollega’s op het midden terrein van de Parklaan in de nabijheid van het museum te realiseren. Sinds 2024 wordt hier de herdenking van overleden collega’s gehouden. Adviseur bij dit project is de directeur van het museum.

2. Collectie

De collectie die het museum beheert en presenteert is deels rijks eigendom en deels eigendom van de Stichting Belastingmuseum Prof. dr. Van der Poel. Voor het publiek is een deel van de collectie met haar vele verhalen zichtbaar in ons museum aan de Parklaan te Rotterdam en online via www.collectienederland.nl en www.geheugenvannederland.nl. In ons depot bewaren we het grootste deel van onze collectie onder optimale condities. Op verzoek kan deze collectie voor wetenschappelijk onderzoek bestudeerd worden.

Registratie & Digitalisering

In 2025 zijn 985 objecten geregistreerd in Adlib, waaronder nieuwe aanwinsten, foto's uit de historische fotocollectie en het fiscaal zegel. Een vrijwilliger heeft de volledige speelkaartencollectie (491 objectnummers) verrijkt, her verpakt in zuurvrije doosjes en ondergebracht in op maat gemaakte prentendozen. De speelkaarten zijn geordend op volgnummer en standplaatsen zijn waar nodig aangepast. Ook zijn bestaande beschrijvingen aangevuld bij de collecties tollen, motorrijtuigenbelasting en fiscaal zegel. Binnen de collectie 'fiscaal zegel' zijn alle accijszegels verrijkt en - indien nog niet aanwezig - alsnog geregistreerd in Adlib. Dit resulteerde tevens in de publicatie 'Overzicht van alle Accijszegels voor tabaksproducten 1922 - heden' (F. Overwater). De schilderijencollectie, sinds 2024 geplaatst op een nieuw rek, is volledig gecontroleerd. In 2025 zijn van 383 werken (schilderijen, prenten en foto's) de vaste standplaatsen geactualiseerd.

Op het gebied van digitalisering maakte de fotograaf-vrijwilliger 295 foto's van nieuwe aanwinsten en bestaande collectie. Daarnaast zijn in het depot op verzoek van collectie en communicatie diverse scans gemaakt voor onderzoek, intern gebruik, derden en tentoonstellingsmateriaal. In 2025 zijn bestaande scans opgeschoond, bijgesneden en gestructureerd ter voorbereiding op upload naar Axiell Collections. Op de museumlocatie zijn naast registratiewerkzaamheden nog 130 foto's en 25 persoonsdossiers gescand. Michael Willems, gedetacheerd vanuit het ministerie van Financiën, realiseerde in korte tijd een belangrijke start met de registratie van 726 historische plakaten.

Van de 53.343 objecten (Adlib/Axiell Collections, eigen beheer) zijn 40.742 objecten voorzien van een afbeelding. In 2025 zijn 1749 voorzien van een, of meerdere afbeeldingen.

Eind 2024 zijn 2.370 objecten (niet-gedigitaliseerde formulieren en prenten groter dan A3) overgebracht naar de firma Karmac voor de digitalisering. In mei 2025 zijn alle objecten geretourneerd en teruggeplaatst op hun standplaats, inclusief een harde schijf met de digitale bestanden (tiff, jpg en pdf). Tijdens de overgang van de Digitale Werkplek Belastingdienst (DWB) naar de Digitale Brug Overheid (DBO) bleek een deel van de data niet meer op de gebruikelijke manier te kunnen worden overgezet. Waar twee derde nog via de oude werkwijze kon worden verwerkt, moest een derde via een omslachtiger route (via DBO, Connect People en VDI) worden geplaatst. Met de verdere implementatie van Axiell Collections (cloud) en MS365 worden in de toekomst mogelijk efficiëntere werkwijzen ingericht.

In november en december is een fotograaf ingehuurd om de nog niet gedigitaliseerde schilderijen te fotograferen. In totaal zijn er 115 schilderijen gefotografeerd. In de loop van 2026 worden afbeeldingen gekoppeld in Axiell Collections.

Auteursrecht & AVG

837 objecten zijn onderzocht op auteursrecht, AVG, portretrecht of vanwege fiscale geheimhouding.

WO2-net

Een vrijwilliger heeft de taak gekregen om 797 objecten uit de Tweede Wereldoorlog te ontsluiten via Termennetwerk.nl, een platform met gevalideerde thesauri voor collectiebeherende instellingen. Door gebruik van gestandaardiseerde termen en links worden objecten in de toekomst onderling en met andere collecties verbonden. Op de tabbladen Iconografie en Associatie worden relevante termen toegevoegd. Zo is bij het schilderij 'Brandende belastinggebouwen aan de Boompjes te Rotterdam' (00483) onder meer gekoppeld aan 'Duitse invasie', 'Bombardement op Rotterdam', 'meidagen 1940' en de geografische termen 'Rotterdam' en 'Boompjes'. Als bronnen zijn onder andere WO2-net, het NIOD en de Thesaurus Kamp Westerbork gebruikt. Inmiddels zijn circa 200 objecten op deze manier verrijkt.

Conversie collectie-registratie programma Van Adlib naar Axiell Collections

In 2024 is veel werk verricht om de conversie van het huidige Adlib programma naar Axiell Collections mogelijk te maken. Anders dan Adlib is Axiell Collections 'webbased', wat betekent dat er overal waar internet is, ingelogd kan worden in het collectie-registratieprogramma, via een URL. Alle data van het programma komt in de cloud te staan. Hiervoor is in samenwerking, overleg met het ministerie van Financiën, CIO-office (DLK) en ICT adviseurs van de Douane een cloudtoets gedaan, die begin augustus 2024 positief is afgerond. In mei-juni 2025 startte firma Axiell met de conversie van ons collectieregistratiesysteem. De collectiebeheerder stelde vooraf een testplan en handleiding op, waarna een proefconversie volgde. Deze was vanwege beveiligingsprotocollen van de Belastingdienst, de migratie van een SQL-database, extra zorgvuldig ingericht. Na uitgebreide tests bleek de data correct overgezet. Wel waren er circa 800 uitvalmeldingen, bijvoorbeeld door gewijzigde veldlengtes of aangepaste datatypen. Deze zijn handmatig gecorrigeerd. Vervolgens vond de definitieve conversie plaats. Begin december kregen alle medewerkers en vrijwilligers die met Axiell Collections werken een training (2 x 3,5 uur). De implementatie van API-koppelingen en het beschikbaar maken van data voor Collectie Nederland en WO2-net loopt door in 2026, inclusief verdere uitwerking van de rechtenstatement conform Common Rights. Parallel hieraan is de verouderde T-schijf (Windows 10-server) uitgefaseerd, omdat deze niet langer werd ondersteund. Deze server bevatte onder meer data voor Adlib en alle masterbestanden (highres foto's, video's en publicaties). De bestanden zijn geschoond en

opnieuw ondergebracht: deels in de cloud, gekoppeld aan Axiell Collections, en deels op een nieuw samenwerkingsgebied op de Q-schijf.

Preventienetwerk Rotterdam

In 2025 is het Preventienetwerk Rotterdam nieuw leven ingeblazen. Het netwerk, dat in het begin van deze eeuw werd opgericht maar lange tijd inactief was, is begin dit jaar door de Rotterdamse musea opnieuw opgepakt. Dit leidde eind 2025 tot een door de directies ondertekende intentieverklaring. Het netwerk heeft als doel elkaar te informeren over risico's zoals inbraak, brand en andere calamiteiten, en elkaar waar nodig te ondersteunen met noodmateriaal, opslagruimte of specialistische kennis. Deelnemende instellingen zijn onder meer het Rotterdam Museum, Chabot Museum, Maritiem Museum, Museum Boijmans Van Beuningen, Stadsarchief Rotterdam en Het Nieuwe Instituut. De deelnemers komen twee keer per jaar bijeen, telkens bij een andere instelling. In de toekomst worden ook gastsprekers uitgenodigd rond specifieke thema's.

Projecten

Vorbereiding herinrichting

Collectie heeft een bepalende rol bij het project 'herinrichting museum'. In 2025 is Collectie nauw betrokken geweest bij het ontwikkelen van het definitief ontwerp en heeft o.a. input geleverd voor de keuze van collectie die na de herinrichting in het museum tentoongesteld wordt en de inhoudelijke verhaallijnen per verdieping.

Wintor app

In samenwerking met het team Communicatie werd een inhoudelijke tour met de Wintor-app gerealiseerd. De tour is gericht op jonge museumkaarthouders. Helaas wordt te weinig gebruik gemaakt van deze faciliteit.

Erfgoedinspectie

Het museum is in dit verslagjaar geïnspecteerd door de Erfgoedinspectie; een dag in het museum en een dag in het depot. Ongeveer 1 keer in de 10 jaar wordt het museum geïnspecteerd door het de Erfgoedinspectie. Er is een rapport verschenen dat online is in te zien www.inspectie-oe.nl/documenten/2025/12/29/rapport-beheer-rijkscollectie-belasting-en-douane-museum. In het rapport wordt een overzicht gegeven van de bevindingen met aanbevelingen die in de komende periode opvolging vinden.

Aanwinsten

<i>Datum</i>	<i>Herkomst</i>	<i>Object</i>
20 januari	anoniem	identificatiepenningen Recherche I&A1
31 januari	Joni Kling	schilderij de Accijnsambtenaar (BDM_)
11 februari	Cor de Jong	4 rijwielplaatjes, 4 blanco afslagplaatjes en een gebonden verzameling correspondentie betreffende het plaatje in het boek van F. Grapperhaus, Over de loden last van het koperen fietsplaatje, de Nederlandse rijwielbelasting 1924-1941 uit 2006
14 februari	Mary Reuter-de Boer	persoonsdossier De Boer
20 april	BAN Art	collage Toeslagenaffaire I (BDM_)
22 april	Erven Lieftinck	fotoalbum, 3 plakboeken en 3 foto's minister P. Lieftinck
26 mei	Erven Nooteboom	leren werkkoffer staatssecretaris A. Nooteboom met inhoud

30 juni	W. Herlaar	douanevlag uit 1900, vergunning voor fietsen zonder licht, Ausweis 1940, 3 foto's groepshuisvesting Douane en grenskantoor Berg a/d Maas
1 juli	John van Grinsven	12 videobanden divers
18 augustus	de heer Van der Tooren	klein gietijzeren rijkswapen (BDM_)
2 oktober	anoniem	4 decoraties uit de loopbaan van A. Breedveld
2 oktober	Onder de Boompjes	18 ^e -eeuwse waaier

Afstoten

Het museum ontzammelt volgens de Leidraad Afstoten Museale Objecten (LAMO). De afdeling collectie bekijkt of de objecten een fiscale link hebben en een plek verdienen in de collectie of moeten worden afgestoten.

Van het uitgezochte materiaal zijn 36 objecten op de afstotingsdatabase geplaatst. Geen enkel object hiervan werd aangemerkt als cultuurhistorisch belangrijk en kon dus worden herplaatst.

- 8 objecten zijn overgedragen aan de Museumdepotshop
- 6 objecten zijn overgedragen aan Royal Delft
- 22 objecten zijn overgedragen aan St. Behoud van Oud

Restauratie en preventieve conservering

Dit jaar zijn geen grote restauratieprojecten uitgevoerd. Wel is ingezet op preventieve conservering, met wekelijkse lichtmetingen in het museum. Bij de ramen aan de voor- en achterzijde van Parklaan 16 wordt soms een (te) hoge luxwaarde gemeten.

In het depot lag de focus op pestmanagement. Verhuurder Hizkia plaatste deltavallen in de gangpaden en twee mottenvallen. Indien nodig is er direct contact met de verhuurder en de collectiebeheerder.

Keuringen

Jaarlijks wordt de takel van het kinetische kunstwerk 'Balance' van Reuben Margolin gekeurd. Ook de ruitentillift waarmee de grote glazen ruiten in de expositie worden verplaatst en de tillift in het depot bij Hizkia van Kralingen worden jaarlijks gekeurd. Alle drie zijn goedgekeurd, waardoor we weer verzekerd zijn van een veilige ruimte (entree museum) en van veilig werken met de collectie.

Cursussen, seminars, webinars, trainingen, conferenties

- 1 februari t/m 31 december: training *Insight* van Gifted People
- 30 januari: cursus OpenRefine, Erfgoedhuis Zuid-Holland
- 28 februari t/m 31 december Cursus Axiell Designer (3x)DoubleDigit Zaandam
- 21 februari: 'Kolonialisme van goede bedoelingen' in Het Utrechts Archief
- 16 maart: 'Her Story Matters' in Hiphophuis Rotterdam
- 18 maart: Cursus 'De Tweede Wereldoorlog Digitaal', Erfgoedhuis Zuid Holland, Oranjehotel, Scheveningen (deel 1)
- 24 maart: inspiratiesessie 'Natuurlijk' van St. Maand van de Geschiedenis
- 27 maart Cursus voor douaniers, Helicon Zoeterwoude
- 28 maart Cursus excel voor registrars, CCNL Amersfoort
- 1 april, Kunst in de vuurlinie, VanWaarde, Delft
- 8 april: Cursus 'De Tweede Wereldoorlog Digitaal', Erfgoedhuis Zuid Holland, Mariniersmuseum, Rotterdam (deel 2)
- 11 april: presentatie Nationale Museumcommissie Suriname in de Amstelkerk, Amsterdam
- 17 april: seminar Musea Bekennen Kleur in Belasting & Douane Museum

- 24 april Gebruikersdag Netwerk en Axiell Collections, Textielmuseum Tilburg
- 14 mei: 'Hoe slavernij te cureren in een witte organisatie' in Allard Pierson Museum, Amsterdam
- 19 mei: training IIF door NDE in Verkadefabriek, Den Bosch
- 22 mei: Seminar Collectie en Informatie Museumvereniging, Oud Amelisweerd
- 3 juni: BHV herhalingsstraining, Zoetermeer
- 10 juni: douanetraining 'inclusief werven en selecteren'
- 15 september: 'Geopolitiek. Publiek geheugen, publiek geweten', symposium van Stichting WOII netwerk, De Weesper, Amsterdam
- 22-24 oktober: Jaarcongres van de International Association of Tax and Customs Museums, Antwerpen
- 13 november: symposium St. WOII network, Nationaal Gevangenis­museum, Veenhuizen
- 14 november: Tilburg University te gast in museum, programma 'Fiscale aspecten van de koloniale tijd', praatje door conservator
- 17 november: Ruggengraat van het Verbinden (NDE), Anatomiegebouw, Utrecht
- 19 november: 'Vakmanschap in beweging', praatje door conservator 'Hoe slepen we een traditioneel instituut de 21^e eeuw in?', De Nieuwe Kolk, Assen
- 21 november: De Erfgoed Ontmoeting, De Hondekop, Utrecht
- 9 en 12 december Axiell Collections training

Activiteiten

- 28 maart Bezoek Art Rotterdam
- 10 mei: Vriendendag in het museum
- 12 mei Ontvangst dochters Piet Lieftinck in het museum
- 13 mei: preview voor culturele relaties Fenix, Rotterdam
- 16 mei: afscheidsrede prof. Rex Arendsen, Rijksuniversiteit Leiden
- 24 mei Boekpresentatie in het museum 'Over A.Nooteboom, Een memorabele fiscalist (1928-2023)', door Rens Pieterse, waar collectie medewerking aan heeft verleend
- 25 juni: medewerking aan jubileumprojecten FIOD (boek en podcast)
- 18 augustus: ontvangst Peter Pleyasant, DG Fiscale Zaken
- 11 oktober Workshop verwerkingskunst met gedupeerden t.b.v boomproject toeslagentoonstelling, atelier AAA Fresh 123, Rotterdam
- 29 oktober: Workshop verwerkingskunst met gedupeerden, Atelier Stichting Rechance, Den Haag
- 30 oktober: medewerking kennisplein DDC
- 6 november: inrichting vitrines Douane Laboratorium, belastinggebouw De Knip, Amsterdam
- 11 november: boekpresentatie Suriname in beeld, Universiteitsbibliotheek Leiden
- 20 november: Première documentaire Cultuur Concreet 'Mogelijkmakers' over Milton Moreira Moreno en de jongeren met wie hij in de nasleep van het toeslagenschandaal een gemeenschap bouwt, Kino, Rotterdam

Samenwerkingen

- Aangesloten bij Netwerk Oorlogsbronnen/St. WO2net
- Deelnemer aan de Stichting Musea Bekennen Kleur
- Penningmeester van de International Association of Tax and Customs Museums

Medewerking verleend aan

Collectie heeft bijgedragen aan de BHV- en EHBO-taken binnen het museum, de operationeel medewerker volgde en slaagde voor de opleiding tot BHV-coördinator.

Medewerking aan media

8 september: opname podcast Puntegaaistraat door conservator met Geert Krijnen, vrijwilliger

15 oktober interview Collectiebeheerder voor de laatste papieren Wij van Financien.

Presentatie

De vaste opstelling

De meeste interactieve opstellingen en middelen van de huidige vaste presentatie dateren uit 2012 en vertonen steeds frequenter haperingen of vallen uit. Met een volledige herinrichting in het vooruitzicht, zijn in 2025 enkele onderdelen op fraaie *no tech*-wijze vernieuwd.

Zo is het schilderij van Alexander Gogel, grondlegger van het eerste landelijke belastingstelsel in Nederland (1806), over een niet functionerend onderdeel geplaatst in de ruimte 'Wanneer betaal ik belasting'. Nieuw toegevoegd is de in 2024 aangekochte zwart/wit foto 'derde dinsdag in september' uit 1991 van fotograaf Vincent Mentzel. De foto laat het Binnenhof zien waar toenmalig minister Kok van Financiën, met het iconische koffertje naar de Tweede Kamer gaat om daar de rijksbegroting aan te bieden. omringd door persfotografen.

Online tentoonstellingen

Vrouwen in dienst

In het kader van het Rotterdamse jaar van de vrouw heeft het Belasting & Douane Museum een inspirerende ode aan de vrouwen in de Belastingdienst gebracht in de nieuwe online tentoonstelling. De tentoonstelling vertelt verhalen over vrouwen bij de Belastingdienst in de vroege twintigste eeuw. Een plek waar vrouwen toen vooral in administratieve functies werkten. In de jaren 1920 worden er drie vrouwen surnumerair: de instapfunctie voor het hogere kader. De meeste jongedames houden het niet langer dan een paar jaar vol, ofwel door het onprettige werkklimaat voor vrouwen, ofwel door de in 1924 ingevoerde wet die ambtenaressen op het moment van huwelijk dwingt te stoppen met werken. Maar er zijn uitzonderingen.

Tijdelijke tentoonstellingen

OPIUM, de Staat als dealer

19 oktober 2024 - 2 november 2025

Bijna het gehele jaar heeft de opium tentoonstelling gelopen. In deze tentoonstelling stapt de bezoeker in de wereld van opium en ontdekt hoe Nederland een opiumimperium opbouwde, met verstrekkende gevolgen. De tentoonstelling neemt je letterlijk mee terug in de tijd. In een omgekeerde tijdlijn zijn vijf perioden in de opiumgeschiedenis uitgebeeld, waarbij talrijke objecten zijn verwerkt in een decor van diorama's: van de heroïne-epidemie eind vorige eeuw tot de 17e eeuw, toen de VOC de handel in ruwe opium begon. Nederland heeft jarenlang in opium gehandeld en had zelfs een eigen opiumfabriek in Batavia. Van inkoop tot productie en van verkoop tot distributie, de gehele keten was ooit volledig in handen van de Nederlandse Staat. De tentoonstelling vertelt verhalen over de legale en illegale handel in opium door de eeuwen heen, het belang van de opiumhandel voor de staatskas, het opiumgebruik en de ontwikkeling van medicijn tot verslavende drug.

Toeslagen Tragedie

27 november 2025 - 1 november 2027

Op 27 november 2025 heeft staatssecretaris Palmén van Financiën (Herstel & Toeslagen) de nieuwe tentoonstelling geopend, De tentoonstelling behandelt de periode waarin het toeslagenschandaal zich heeft afgespeeld, vanaf 2005 tot de val van het kabinet op 15 januari 2021. Het geeft in een setting van gebroken spiegels en roestige tandwielen een beeld van de persoonlijke drama's die zich hebben voltrokken door het ernstig falen van de overheid. Gedupeerden staan centraal. Ook is vanuit verschillende perspectieven te ontdekken hoe, waar en wanneer het zo mis heeft kunnen gaan. Het verhaal is gelaagd uitgewerkt: De geprojecteerde 3d tijdlijn vervult een prominente plek, van waaruit in de omliggende 'kamers', in tekst en beeldfragmenten - uit de verhoren van de parlementaire enquêtecommissie en tv programma's als Radar - het verhaal verder wordt uitgerold. Naast de tentoonstelling is met gedupeerden, vooral jongeren gewerkt aan een boom vol verwerkingskunst. Deze indrukwekkende uitingen van gevoelens en ervaringen geven een extra dimensie aan de beleving van wat zij hebben doorgemaakt.

Voor deze tentoonstelling heeft Collectie vanaf de eerste planvorming in 2022 de nodige objecten verzameld en aangekocht, zoals tien portretfoto's van gedupeerden door Bert Teunissen en uiteenlopende cartoons o.a. van Eliane Gerrits.

Onder grote belangstelling van gedupeerden en betrokkenen, onder wie politici Farid Azarkan, Pieter Omtzigt en Renske Leijten werd de tentoonstelling geopend. Na een indrukwekkende voordracht door Clyfton Moreira Moreno van een met zijn broer Milton geschreven gedicht, deelden Beata Bruijn en Maria Sanchez in een panelgesprek hun persoonlijke verhalen. Zij vertelden over de blijvende impact die dat nog altijd op hun dagelijks leven heeft. Ook advocaat Eva González Pérez, dankzij wie het toeslagenschandaal aan het licht is gekomen, nam deel aan dit panelgesprek. De staatssecretaris benadrukte in haar toespraak het belang van erkenning, herstel en blijvende aandacht voor de getroffen gezinnen. "De aanleiding voor deze tentoonstelling had nooit mogen plaatsvinden, maar het is goed en belangrijk dat deze expositie er nu is".

Bruiklenen

Binnenkomende bruiklenen

Voor de tentoonstelling 'Toeslagen Tragedie' ontvingen we van gastconservator Beata Bruijn een door haar gemaakt kunstwerk "gebroken identiteit".

Uitgaande bruiklenen

Het Nationaal Fietsmuseum Velorama te Nijmegen leende een prototype rijwielbelastingmerkplaatje en een loketaanduiding ter gelegenheid van het honderdjarige bestaan van het rijwielbelastingplaatje, van 1 juli 2024 t/m 1 juli 2025.

3. Educatie

Het Belasting & Douane Museum is een eigentijds museum rond thema's van historisch en maatschappelijk belang. Met onze collectie, lesprogramma's en activiteiten laten wij bezoekers ervaren hoe belastingen al eeuwenlang zorgen voor een leefbare samenleving en hoe de Douane onze maatschappij beschermt. Binnen deze educatieve taak streven we ernaar om zoveel mogelijk bezoekers te bereiken, waarbij we ons focussen op drie pijlers: Onderwijs, Publiek en Toegankelijkheid & Inclusie.

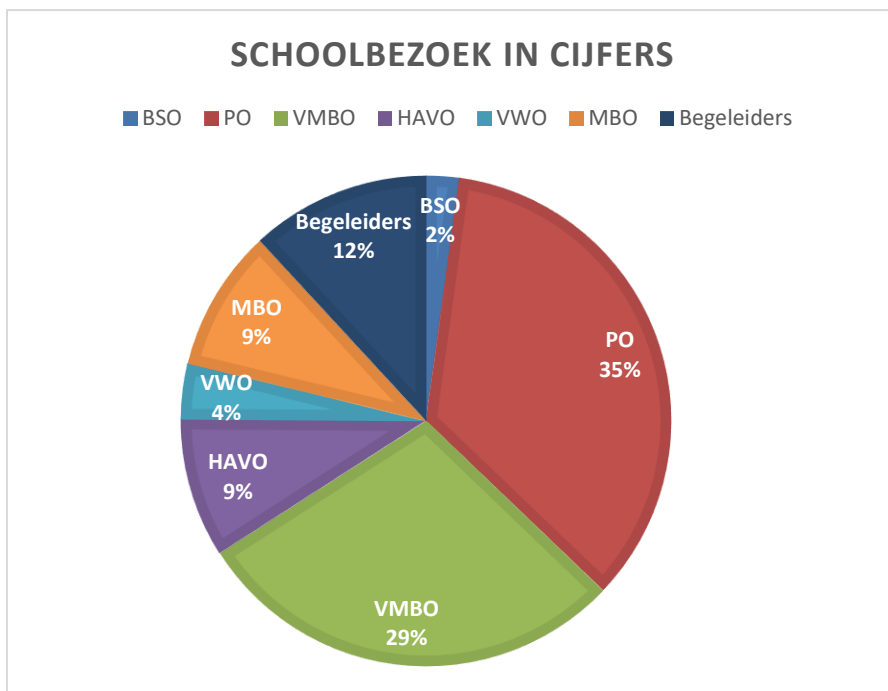
Onderwijs

Een van de grotere doelgroepen die wij in het museum bedienen, zijn scholieren en studenten. Het onderwijs heeft een belangrijke plek in het museum en een van de manieren waarop wij inzetten op cultuurparticipatie is het faciliteren van schoolbezoeken en bijbehorende lesprogramma's. Naast dat wij zelf programma's ontwikkelen, zoeken we ook veelvuldig de samenwerking met andere instellingen en organisaties in Rotterdam op.

Schoolbezoek

De afgelopen jaren constateerden we al een stijgende lijn in het aantal schoolbezoeken en dit jaar zien we dat deze trend zich doorzet: van 5172 leerlingen/studenten en 624 begeleiders in 2024 eindigen we in 2025 met 5789 leerlingen/studenten en 778 begeleiders. Met ongeveer 12% toename valt deze groei iets lager uit dan in de voorgaande jaren (44% in 2023 en 15% in 2024), maar desondanks lijkt het plafond nog niet bereikt te zijn.

In het museum bedienen we verschillende leeftijdsgroepen en onderwijsniveaus, waarbij de verdeling dit jaar als volgt eruitziet:

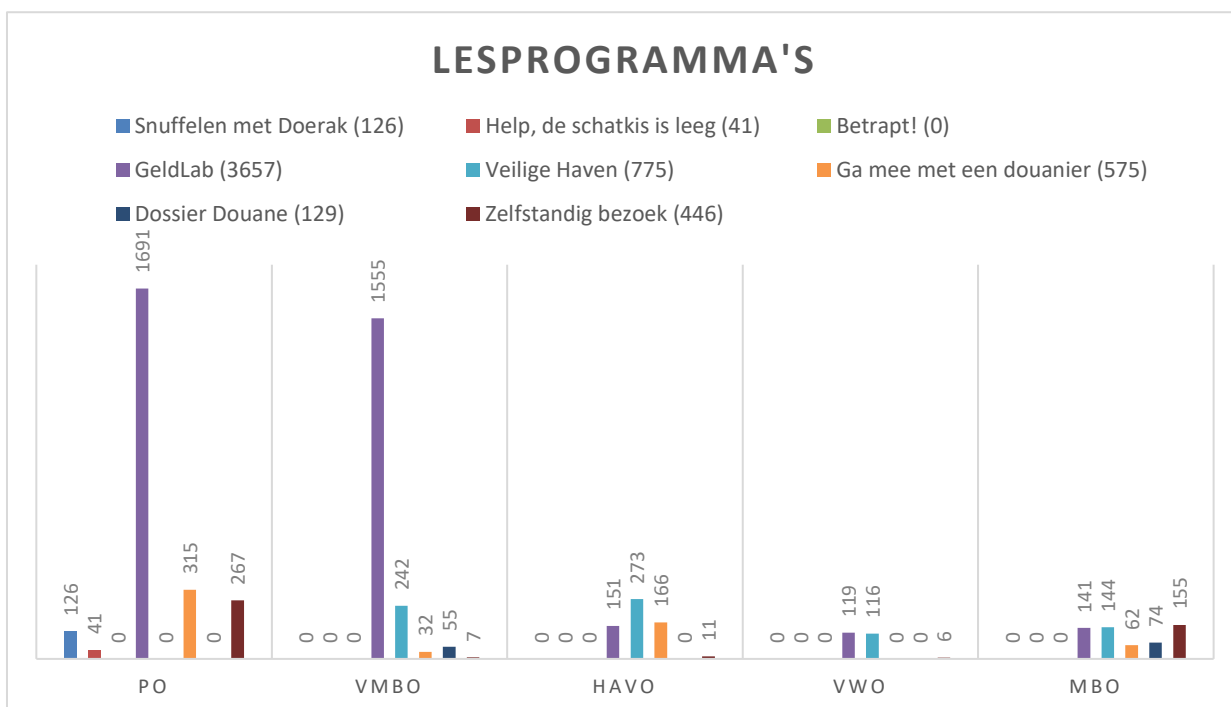

BSO	143
PO	2297
VMBO	1891
HAVO	601
VWO	241
MBO	616
Begeleiders	778
Totaal	6567

Als we deze cijfers vergelijken met die van het voorgaand jaar, zien we voornamelijk een sterke groei in het aantal basisschoolleerlingen (PO) dat een bezoek aan het museum heeft gebracht: maar liefst 1000 leerlingen meer ten opzichte van 2025. In de overige categorieën zien we een milde daling van de aantallen, variërend van ca. 60 MBO-studenten tot 100 VMBO-leerlingen.

Lesprogramma's

Vrijwel alle onderwijsgroepen die een bezoek aan het museum brengen, doen dit in combinatie met een verdiepend lesprogramma over de Douane, onze staatsfinanciën of financiële fitheid. Het aanbod is in de afgelopen jaren enigszins veranderd, maar in de keuzes die scholen maken voor lesprogramma's zien we eenzelfde patroon terug als de afgelopen jaren.

GeldLab

Binnen de leerlijn Financiële Educatie in het museum, blijft ook dit jaar de museumles *GeldLab* de grootste publiekstrekker. Met maar liefst 3657 leerlingen die dit lesprogramma hebben gevolgd stijgt het ver boven *Help, de schatkist is leeg* uit. Er valt echter wel een verschuiving waar te nemen in de niveaus die deelnemen aan het programma: in 2024 werd het programma overwegend geboekt door het VMBO (1485 leerlingen) en ook vaker door het MBO (725 studenten) dan dit jaar het geval is. Het aantal basisschoolleerlingen dat in *GeldLab* hun financiële fitheid heeft getest is daarentegen sterk toegenomen, van 841 naar 1691 leerlingen, waarin we een groot aandeel terugkerend bezoek van scholen uit de regio zien.

Dossier Douane

Binnen de leerlijn Douane hebben we sinds de zomervakantie een nieuw lesprogramma: *Dossier Douane*. Vanuit het LOB-project, een samenwerking van verschillende instanties rondom de Rotterdamse haven (o.a. It Campus, Portlantis en Maritiem Museum) zijn er verschillende initiatieven ontwikkeld om jongeren in regio Rijnmond te wijzen op de mogelijkheden van een carrière in de haven. Het museum is door de Douane bij dit loopbaanoriëntatieproject betrokken vanwege de nauwe banden die wij hebben met de doelgroep, namelijk scholieren in de bovenbouw van het voortgezet onderwijs en MBO-studenten. Met *Dossier Douane* is een lesprogramma ontwikkeld waarin zij door middel van interactieve opdrachten (in de stijl van een escape room) aan de slag gaan met verschillende douanetaken in de haven, zoals het inspecteren van goederen en het analyseren van vrachtgegevens. Het concept voor dit lesprogramma is ontwikkeld en uitgewerkt in samenwerking met Podium en een aantal collega's binnen Douane Rotterdam Haven. Komend jaar gaat verder ingezet worden op de promotie van dit lesprogramma en hopen we nog meer leerlingen en studenten te bereiken.

Overige lesprogramma's

Eind 2024 is de keuze gemaakt om een aantal oude lesprogramma's uit het aanbod op de website weg te halen: met het vertrek van een van de oud educatoren is het besluit gemaakt om voornamelijk in te zetten op *GeldLab* en *Veilige Haven*, naast de ontwikkeling van *Dossier Douane*. Het lesprogramma *Europa (z)onder Controle* is geheel geschrapt vanwege de ingrijpende aanpassingen aan dit tentoonstellingsonderdeel op zaal. Deze keuzes hebben hun weerslag gehad op de cijfers in 2025: oudere lesprogramma's voor het basisonderwijs zoals *Snuffelen met Doerak*, *Help de schatkist is leeg* en *Betrapt* zijn aanmerkelijk minder geboekt, maar soms op specifieke aanvraag van scholen uit het archief gehaald. In het komende jaar wordt deze beslissing herzien en gaan we deze lessen uit het archief nieuw leven inblazen.

Samenwerkingspartners

Veel onderwijsgroepen weten op eigen gelegenheid het aanbod van het museum te vinden, maar om nieuwe doelgroepen aan te boren en om bij te dragen aan het maatschappelijke doel van het museum werken we ook veel samen met onderwijs gerelateerde partners in Rotterdam.

Kenniscentrum cultuuronderwijs Rotterdam (KCR)

De deelname aan het KCR Cultuurtraject leverde het museum in lijn met voorgaande jaren een aanzienlijk aandeel van het schoolbezoek op. In 2025 werd voor het basisonderwijs het lesprogramma *GeldLab* aangeboden en het voortgezet onderwijs kon kiezen voor het nieuwe lesprogramma *Dossier Douane*.

IKin010

Hoewel in 2024 de subsidie voor IKin010 ten einde liep, kwam dit samenwerkingsverband in 2025 nog geregeld bij elkaar om gezamenlijk projecten op te zetten. Zo organiseerde we

voor de RVKO-scholen weer een programma rondom de Kinderboekenweek (113 deelnemers). Daarnaast is in samenwerking met Archeologie Rotterdam, het Chabot Museum, Museum Rotterdam '40-'45 NU, het Nederlands Fotomuseum en het Stadsarchief Rotterdam een lessenreeks ontwikkeld rondom de impact van het bombardement van Rotterdam tijdens de Tweede Wereldoorlog op de stad van nu. De les bij ons in het museum richt zich op het verhaal achter de panden aan de Parklaan en het werk van Prof. Dr. Van der Poel. In 2026 gaat dit project verder met de daadwerkelijke lessen.

GeldLab - Maatschappelijke samenwerkingen

Dit jaar heeft het museum op het vlak van cultuurparticipatie en loopbaanperspectief de samenwerking met zowel JINC als Werken als een Paard voortgezet. Vanuit deze organisaties komen kleine groepjes leerlingen uit groep 7 of 8 naar het museum om meer te ontdekken over de carrièremogelijkheden in de culturele sector én gaan ze zelf aan de slag in GeldLab. Met de Bliksemstages van JINC hebben we dit jaar 84 leerlingen ontvangen en via Werken als een Paard vier groepen met een totaal van 48 leerlingen.

In 2025 is het museum ook een samenwerking met de Giovanni van Bronckhorst Foundation aangegaan. Met S.V. Gio begeleiden zij kinderen uit groep 7 en 8 op school en in hun persoonlijke ontwikkeling, en een van de modules die zij daarbij behandelen is financiële fitheid. Het museum faciliteert binnen deze module een bezoek aan GeldLab. Daarbij is in het voorjaar van 2025 een samenwerking gestart met het team Jongerenwerk van Welzijn Albrandswaard. Deze organisatie biedt basisscholen de mogelijkheid om deel te nemen aan het project *Omgaan met geld*. Binnen deze lessenreeks gaan docenten en leerlingen aan de slag met vragen en coaching op het gebied van persoonlijke financiën, waarin GeldLab als een verdiepend element is opgenomen.

Publiekseducatie

Naast de nadruk op het onderwijs het team Educatie, richten wij ons ook op publiekseducatie. Door middel van spraakmakende, interessante en leerzame evenementen en activiteiten in het museum proberen wij alle bezoekers, van jong tot oud, iets te leren over de thema's binnen onze collectie. Ook in 2025 zijn de nodige dingen op de agenda gezet en haakten wij aan bij regionale en landelijke initiatieven.

Evenementen

Canondagen

Tijdens de Canondagen op 17 en 18 mei organiseerde het museum de *Jiwa Jiwa Listening Room* in de Kuypersalon. Curator, DJ en muzikaal antropoloog Jiwa Jiwa (Sekan) presenteerde een luisterervaring waarin muziek werd ingezet om koloniale belastingheffing, opiumhandel en verzet invoelbaar te maken. Het programma bestond uit twee sessies met een intiem karakter en beperkte capaciteit. In samenwerking met *Operator Radio* werd de luisterervaring tevens via een livestream gedeeld. In totaal beleefden 405 mensen het programma online, waarmee het bereik van het museum verder werd vergroot.

GeldLab Festival

Op zaterdag 13 juli vond het GeldLab Festival plaats, een familiefestival voor kinderen van 8 tot 14 jaar. Tijdens dit festival stond spelenderwijs leren omgaan met geld centraal. Bezoekers konden deelnemen aan speurtochten, oud-Hollandse spellen en interactieve GeldLab-activiteiten waarbij kinderen geld konden verdienen, uitgeven en sparen met 'Pieken'. Het festival combineerde educatie met plezier en werd goed bezocht door gezinnen. Met het GeldLab Festival benadrukte het museum zijn ambitie om financiële educatie toegankelijk en aantrekkelijk te maken voor jonge doelgroepen.

Open Monumentendag

Tijdens de Open Monumentendagen op zaterdag 13 en zondag 14 september was het museum gratis toegankelijk voor publiek. In het kader van het Rotterdamse *Jaar van de Vrouw* werd op zaterdag een speciaal programma georganiseerd met een rondleiding door de twee historische panden aan de Parklaan. De rondleiding belichtte de bouwgeschiedenis, architectuur en voormalige functies van het woonhuis van de familie De Kuyper en de voormalige Belastingacademie, met aandacht voor de rol van vrouwen in en rondom deze gebouwen. Als afsluiting vond een concert plaats in de Kuypersalon door Miss Mazzy en Laurence, waarin erfgoed en klassieke muziek met een hedendaagse tint samenkwamen binnen het thema ‘Gebouwd om te blijven’.

Weekend van de Wetenschap

Tijdens het Weekend van de Wetenschap op zaterdag 4 en zondag 5 oktober was het museum gratis toegankelijk. Op zondag 5 oktober werd een uitgebreid publieksprogramma georganiseerd met bijdragen van de Douane en de FIOD. Bezoekers konden onder andere een speurhondendemonstratie bijwonen, de mobiele FIOD-unit bezoeken, deelnemen aan proefjes in het DouaneLab en in gesprek gaan met leden van het Douane Duikteam. Daarnaast was GeldLab geopend, waar jongeren via games inzicht kregen in hun eigen geldgedrag. Het programma trok een breed publiek van gezinnen en geïnteresseerden.

Douane Spreekuur

Ook in 2025 werd het maandelijkse Douane Spreekuur met oud-douanier Leon Warnies voortgezet. Tijdens deze inloophomenten in het educatielokaal gingen bezoekers in gesprek met Leon over zijn ruim veertig jaar ervaring bij de Douane, onder andere als hondengeleider op Schiphol. Het Douane Spreekuur blijft een laagdrempelig en goed bezocht programmaonderdeel waarbij bezoekers persoonlijke verhalen hoorden, vragen stelden en bijzondere vondsten bekeken. Een deel van het publiek bezocht het museum specifiek voor deze bijeenkomsten.

Randprogrammering tijdelijke tentoonstelling

Museumnacht010

Elk jaar op de eerste zaterdag van maart staat Rotterdam in het teken van Museumnacht010. Samen met meer dan veertig andere culturele instellingen in de stad, nam het Belasting & Douane Museum ook weer deel. Dit jaar binnen het thema van de tijdelijke tentoonstelling, *OPIUM, de staat als dealer*.

Tijdens het nachtprogramma stapten bezoekers in de wereld van OPIUM: van de 17^e-eeuwse opiumhuizen op Java, het zeemanskwartier Katendrecht in de vroege 20^e eeuw tot aan het ruwe Perron Nul tijdens de jaren '80 en '90. Met verschillende programmaonderdelen werden aspecten van de tentoonstelling en het verhaal hierachter uitvergroot en verdiept. Met net iets meer dan 1500 bezoekers behaalden we met editie 2025 weer een nieuw record aan museumnachtgangers in ons museum.

Maand van de Geschiedenis

Oktober was in 2025 de meest intensieve programmeermaand van het jaar. In het kader van de Maand van de Geschiedenis, met als landelijk thema *Natuurlijk*, organiseerde het museum een samenhangend programma rond de tijdelijke tentoonstelling *OPIUM, de staat*

als dealer. De programmering onderzocht de spanning tussen natuur en cultuur, legaliteit en illegaliteit, en de rol van de Staat in het reguleren van natuurlijke grondstoffen. Deze lijn keerde terug in verschillende publieksactiviteiten: laagdrempelige conservator-op-zaal momenten bij de vitrines van de tentoonstelling, verdiepende *talks* en *screenings* over Rotterdamse drugsgeschiedenis en gebruikerservaringen op de Keileweg, en lezingen over de historische rol van de Nederlandse overheid in de internationale opiumhandel. Daarnaast bood het programma ruimte aan zintuigelijke en participatieve vormen, zoals workshops, een bierproeverij waarin handel, belasting en cultuurgeschiedenis samenkwamen en een kinderprogramma rond dierbare en beschermde goederen.

Toegankelijkheid & Inclusiviteit

Toegankelijk Museum Rotterdam

Het Belasting & Douane Museum is sinds een aantal jaar aangesloten bij Toegankelijk Museum Rotterdam: een samenwerkingsverband tussen verschillende culturele instellingen in de stad. Deze werkgroep is ontstaan vanuit een gezamenlijke wens om een divers aanbod te ontwikkelen en borgen voor speciale doelgroepen, eveneens als middel om bewustzijn te creëren in de sector door middel van workshops en trainingen.

Als onderdeel van Toegankelijk Museum Rotterdam hebben wij afgelopen jaar meegewerkt aan de volgende projecten.

Taalleerders en project ‘Taal & Museum’

In samenwerking met de Centrale Bibliotheek Rotterdam ontwikkelden we een rondleiding voor een nieuwe doelgroep: NT2-studenten. Dit zijn mensen die nieuw zijn in Nederland en de taal nog leren. Voor hen vormt een museumbezoek vaak een drempel, terwijl cultuur juist kan bijdragen aan taalontwikkeling. Samen met een taalcafégroep ontwikkelden we De Blauwe Envelop: een rondleiding op maat langs collectiestukken, afgestemd op hun taalniveau. Deelnemers leren hierbij niet alleen over het Nederlandse financiële stelsel, maar werken ook aan taalvaardigheid en burgerschap. Zo verbinden we educatie, toegankelijkheid en collectie in één programma.

Onvergetelijk en project ‘Kunst aan Tafel’

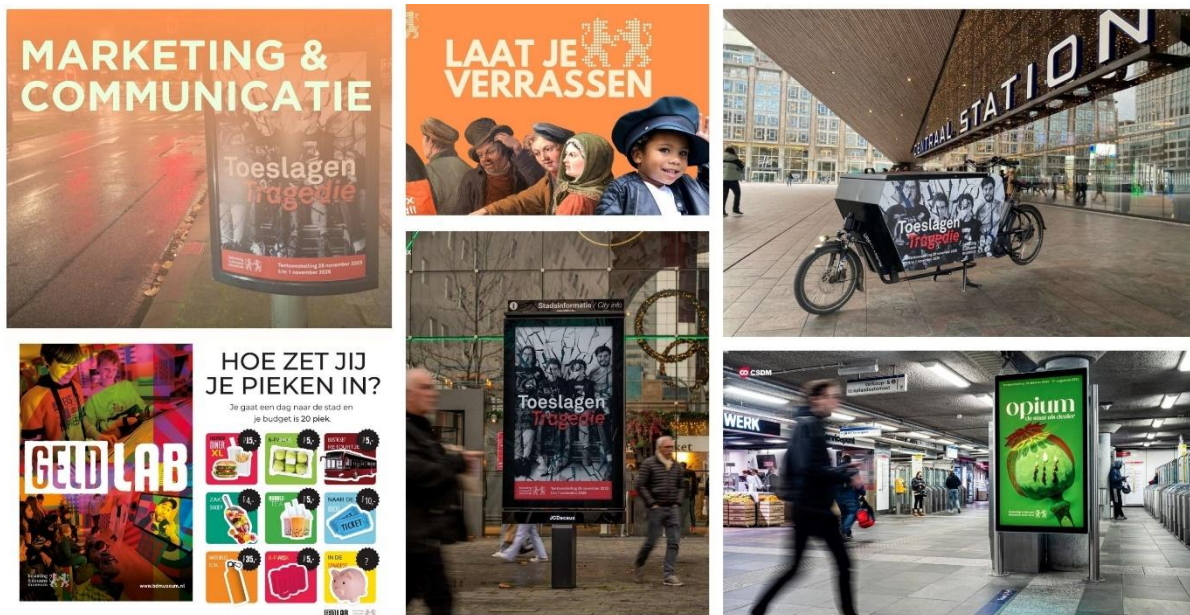
In het najaar hebben wij samen met enkele Rotterdamse instellingen de training Onvergetelijk aangeboden aan museumdocenten. Vanuit deze groep starten we in 2026 het project Kunst aan Tafel, waarbij een selectie uit onze collecties op locatie wordt getoond in buurthuizen, verzorgingshuizen en dagbestedingslocaties. Onder begeleiding van een getrainde kunstdocent bekijken ouderen kunst op de belevenistafel, telkens rond een thema zoals ‘Feest’ of ‘Rotterdam’, of rondom één specifiek museum. De gesprekken die ontstaan prikkelen de zintuigen en halen herinneringen op. De bezoeken zijn daardoor waardevol voor zowel de ouderen als hun begeleiders en mantelzorgers. Daarnaast gebruiken we deze expertise voor de ontwikkeling van een speciale museumrondleiding voor bezoekers met dementie en hun familie. Deze start in 2026.

Musea Bekennen Kleur

Ook in 2025 nam het museum deel aan het landelijke traject Musea Bekennen Kleur. Dit traject richt zich op duurzame verandering binnen musea op het vlak van diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid, met nadruk op reflectie, bewustwording en concrete acties. Een belangrijk onderdeel van het traject is de uitwisseling van kennis en ervaringen met andere deelnemende instellingen. Musea Bekennen Kleur monitorde de uitvoering van

zichtbare activiteiten en presentaties. Deelname aan dit traject versterkt de samenhang tussen maatschappelijke thema's in de programmering en de interne ontwikkeling van het museum als inclusieve organisatie.

4. Communicatie & Marketing

Communicatie zet met een mix aan middelen het volledige museumaanbod in de markt bij een zo breed mogelijk publiek. Tegelijkertijd is de promotie en marketing gericht geweest op specifieke, relevante doelgroepen per thema, tentoonstelling en/of activiteit. Daarbij lag de focus op online promotie en nieuwe (online) samenwerkingsverbanden om het bereik van potentiële bezoekers te optimaliseren. Zo is bijgedragen aan het vergroten van de naamsbekendheid van het museum en het stimuleren van museumbezoek, dit heeft er mede toe geleid dat het hoogste bezoekersaantal sinds de oprichting in 1937 is behaald.

Promotie museumaanbod

Doorlopende publiciteit - print en online

In 2025 is de communicatie & marketing gericht geweest op de promotie van het museum algemeen, de tijdelijke tentoonstelling 'OPIUM' en de nieuwe tijdelijke tentoonstelling 'Toeslagen Tragedie', GeldLab en alle publieksevenementen & activiteiten. Het museumaanbod is niet alleen uitgelicht op eigen website en de socials (Instagram, LinkedIn & Facebook) maar ook op diverse relevante partnerwebsites, zoals die van de Museumkaart, de Rotterdam UitAgenda, Rotterdam Partners, Rotterdam Info, Dagjeweg.nl en Kidsproof.nl.

Marketing inzet op social media (Instagram, LinkedIn & Facebook)

In 2024 is de ingezette strategie van versterkte online betaalde promotie via social media verder geoptimaliseerd en in 2025 verder opgeschaald. Online advertising via Meta (Facebook & Instagram) blijkt aanzienlijk efficiënter in termen van kosten per bereik (CPM), gerichte doelgroep segmentatie en het vergroten van de naamsbekendheid, zowel binnen als buiten de regio Rotterdam.

Door strategische inzet van doelgroepgerichte campagnes (targeting op interesses, locatie en gedrag) realiseren we niet alleen een groter bereik, maar ook meer kwalitatieve interactie en conversie. Betaalde promotie via Meta draagt aantoonbaar bij aan groei in volgers, engagement en zichtbaarheid van onze programmering.

Groei in volgers en bereik

De groei op Instagram laat een sterke, structurele stijging zien:

- Eind 2022: net onder de 1000 volgers
- 2023: 1198 volgers
- 2024: 1579 volgers
- 2025: 1990 volgers

Dit betekent een groei van ruim 400 volgers in 2025, mede dankzij gerichte advertentiecampaagnes en consistente contentstrategie.

De groei van Facebook

- Eind 2022: net onder de 1000 volgers
- 2023: 2085 volgers
- 2024: 2146 volgers
- 2025: 2235 volgers

Hier zien we een langzamere groei echter is dit in lijn met het dalende gebruikersaantal op Facebook.

Door het jaar heen heeft het museum langlopende betaalde promotieberichten over het museum algemeen op de socials geplaatst (“Laat je verrassen” en “Maak een verrassende ontdekkingsreis....”). Deze leverden niet alleen meer likes op (dan een regulier onbetaald bericht/post op eigen accounts), maar ook veel meer reacties van mensen. De beste marketing is de reclame die bezoekers zelf voor het museum maken (met positieve ervaring over hun bezoek of oproep aan vrienden). De berichten of verhalen waarin het museum wordt genoemd werden van een reactie voorzien en gedeeld in de stories van het museum.

Ook voor tentoonstellingen en evenementen als de Maand van de Geschiedenis, de Museumnacht en Weekend van de Wetenschap is ingezet op betaalde promotieberichten online/op social media. Voor de Museumnacht heeft dit eraan bijgedragen dat er op 2 maart 2025 meer dan 1500 bezoekers binnen het museum zijn geweest. Hiermee was dit eveneens de best bezochte Museumnacht010 in het museum. Het Weekend van de Wetenschap was ook een succes.

Wederom was er dit jaar het GeldLabfestival, en dit was weer een groot succes. Het museum heeft betaalde promotie ingezet om de tickets te verkopen. Met plek voor 300 kinderen en ouders werd de dag opgedeeld in drie tijdsvakken om de spreiding goed te regelen. Alle kaarten waren uitverkocht en het was een groot succes. Het festival werd dit jaar niet geopend door een speciale gast.

Vorig jaar is het gebruik van de LinkedInaccount van het museum vergroot, dit is in 2025 verder doorgezet. Rekening houdend met de meer professionele doelgroepen op LinkedIn, plaatst het museum daar vooral berichten over nieuwe tentoonstellingen, relevante collectieberichten, zoals de opheffing van grenscontroles 65 jaar geleden, eventuele vacatures en aankondigingen van publieksactiviteiten voor volwassenen, zoals lezingen, tijdens de Maand van de geschiedenis, en rondleidingen bij de Open Monumenten dagen.

Voorheen Twitter, nu ‘X’ is in 2024 en 2025 niet meer gebruikt als kanaal voor het museum en dit zal ook niet meer gebeuren. Er is gekeken naar het eventuele gebruik van BlueSky als vervanger van X maar ook dit zal voorlopig niet gebeuren.

Betaalde media: (online) advertenties

Ten behoeve van het museum algemeen zijn betaalde advertenties geplaatst in/op:

- Rotterdam Uitagenda Magazine (paginagrote advertentie “Laat je verrassen”)

- Billboard reclame tegenover Rotterdam CS 2 maal reclame “Laat je verassen”
- De Havenloods - Laat je verassen-advertentie
- Inside Rotterdam: vermelding op stadsplattegrond
- Inside Rotterdam: 1/1 pagina ten behoeve *Toeslagen Tragedie*
- Website en nieuwsbrieven KidsProof Rotterdam (Kids/gezinsactiviteiten)
- Dagjeweg.nl: 4x promotie tijdens vakantieperiodes op de website

Ten behoeve van de promotie van schoolbezoek, schoolaanbod en GeldLab zijn betaalde advertenties geplaatst in:

- De ICC-gids en KCR-gids, onderwijsbladen voor PO en VO (Lesmateriaal en GeldLab)
- Rotterdam UitAgenda-magazine (paginagrote advertentie GeldLab)
- De Havenloods (GeldLab)
- Museumkidz Krant (GeldLab en vaste kids activiteiten museum)
- Jong 010 - jongerenkrant (GeldLab) en GeldLab posters meegestuurd

Ten behoeve van de tentoonstellingen

- Bestickeren van de museumbus met campagnebeeld *Toeslagen Tragedie*
- Vier x paginagrote advertentie Rotterdam UitAgenda-magazine voor *OPIUM* en *Toeslagen Tragedie*
- 25 2&3-hoekborden voor *Toeslagen Tragedie*
- Digitaal scherm op de Coolsingel voor *Toeslagen Tragedie*
- 250 A2 indoor posterframes voor *Toeslagen Tragedie*
- 2500 A5 flyers indoor verspreiding voor *Toeslagen Tragedie*
- 2 bakfietsen in Den Haag en Rotterdam voor *Toeslagen Tragedie*
- 175 A0 outdoor posterframes voor *Toeslagen Tragedie*
- 200 A2 outdoor posterframes voor *Toeslagen Tragedie*
- 250 B1 outdoor posterframes voor *Toeslagen Tragedie*
- Rotterdam UitAgenda agendatip voor *Toeslagen Tragedie*
- Rotterdam Uitagenda reel + boost voor *Toeslagen Tragedie* (social media)
- Rotterdam Uitagenda 2 pagina's advertorial voor *Toeslagen Tragedie*
- Financieel Dagblad voor *Toeslagen Tragedie*
- 134 Metro abris met campagnebeeld *Toeslagen Tragedie*
- Inside Rotterdam: Paginagrote advertentie *OPIUM*
- Inside Rotterdam: Redactioneel stuk voor *OPIUM*
- Museum & Galeriekant: paginagrote advertentie voor *OPIUM*
- CKV-gids: paginagrote advertentie *Toeslagen Tragedie*
- AD in de buurt: advertorial voor *OPIUM* in Rotterdam en Den Haag
- Social media campagne op Facebook & Instagram
- Twee bakfietsen met het campagnebeeld van *Toeslagen Tragedie*
- Radiospot op Rijnmond voor *OPIUM*
- Zeven peperbussen voor *OPIUM*

Postercampagnes tijdelijke tentoonstellingen

De promotiecampagne voor ‘Toeslagen Tragedie’ is eind 2025 begonnen. De campagne begon met een postercampagne van 250 B1, 175 A0 en 200 A2 outdoor posterframes op plekken in en rondom het centrum van Rotterdam. Daarnaast werden 2500 flyers en 250 A2 indoor posters in o.a. horeca en bibliotheken verspreid. In 2025 is de promotie online, op onze eigen social media en via partners voortgezet. Later in mei 2026 komt er een tweede golf aan promotie waarin de tijdelijke tentoonstelling opnieuw wordt gepromoot in het straatbeeld.

Extra promotie/marketing schoolbezoek en GeldLab

Voor de promotie van schoolbezoek, het schoolaanbod en GeldLab zijn diverse betaalde advertenties geplaatst. Dit omvat artikelen en advertenties in de ICC-gids en KCR-gids,

onderwijsbladen voor primair en voortgezet onderwijs, waarin zowel andere museumlessen als GeldLab onder de aandacht zijn gebracht. Daarnaast is een paginagrote advertentie verschenen in het Rotterdam UitAgenda-magazine voor GeldLab, en is GeldLab gepromoot in De Havenloods, Museumkidz Krant en Jong 010, een jongerenkrant. Tot slot zijn er met de Jong 010 kinderkrant GeldLab posters meegestuurd naar alle scholen zodat iedere klas de poster in het klaslokaal kan ophangen.

Promotioneel drukwerk en 'publicaties'

In 2025 is een algemene brochure over het museum herdrukt en in de stad verspreid. Dit jaar is ook gekozen om de algemene brochure te verspreiden in gebieden buiten Rotterdam. Zo zijn er in Den Haag, Leiden en in de bollenstreek brochures verspreid. Naast drukwerk van tentoonstellingsposters is de leporello '*Belastingen vertellen geschiedenis*' in herdruk genomen, deze biedt voor bezoekers een toelichting in Nederlands en Engels in tekst en beeld bij de fiscale tijdlijn in het museum en dient ook als promotiemateriaal voor het museum in het algemeen.

Digitale nieuwsbrief

De algemene nieuwsbrief is in 2025 drie keer uitgegaan. In totaal zijn ruim 2000 mensen geabonneerd op de algemene nieuwsbrief. Het percentage 'ontvangers' dat de nieuwsbrief ook daadwerkelijk opent vanuit de mail, ligt gemiddeld rond de 50 á 60%. Dat is even hoog als vorig jaar. De verzendingslijst is nu up-to-date en wordt regelmatig opgeschoond waardoor de mensen die geïnteresseerd zijn, meer geneigd zijn de nieuwsbrief te openen.

Naast de nieuwsbrief zijn er ook uitnodigingen uitgegaan voor de opening van de tijdelijke tentoonstelling '*Toeslagen Tragedie*', lanceringen, boekpresentaties, activiteiten en voor het GeldLab festival.

Reclame op de museum bus:

Voor onze mobiele vorm van reclame maken, stond in 2025 achtereenvolgens het campagnebeeld van de tentoonstellingen '*OPIUM*' en '*Toeslagen Tragedie*' op onze museum bus. Ook is de indeling veranderd waardoor de zijkanten nu gebruikt worden voor de tijdelijke tentoonstelling en de achterkant gebruikt wordt voor algemene promotie.

Daarnaast reden er ook bakfietsen van Flyermen rond in Den Haag en Rotterdam met het campagnebeeld van de tentoonstellingen '*OPIUM*' en '*Toeslagen Tragedie*'.

Speciale marketing & samenwerkingen

SocialDeal

Ook in 2025 heeft de *Social Deal* actie gelopen. De inzet van deze marketingactie, waarbij mensen met korting het museum kunnen bezoeken en het museum op dit platform onder de aandacht werd gebracht, was het binnenhalen van nieuwe bezoekers met een kleinere portemonnee, en het realiseren van grotere naamsbekendheid. Er zijn via deze actie 621 kaarten verkocht. In 2024 waren dit 754 en in 2023 515 kaarten. Echter, het daadwerkelijke bezoekersaantal via Social Deal ligt hoger, want voor kinderen is de toegang gratis en hoefde dus geen kaart gekocht te worden. In de praktijk is gebleken dat het bezoek veel gezinnen betrof. Het overgrote deel van de bezoekers (85%) kwam uit Rotterdam en het museumbezoek wordt gezien als een leuk uitje voor mensen uit de buurt. De recensies die bezoekers hebben achtergelaten na hun bezoek liegen er ook niet om: 99% geeft aan terug te komen en ervaren het museum als leerzaam en leuk, vooral voor kinderen.

👤 Rianne Brak
🏠 Rotterdam
★★★★★
📅 12-02-2025

Leuk leerzaam interactief museum voor alle leeftijden. Veel te zien en te ontdekken. Ook voor kinderen is er een speurtocht met leuke vragen. Ook voor de allerkleinsten is er wat te zien en te ontdekken. Zeer goede prijs voor wat je krijgt. Restaurant is ook gezellig ingericht en serveert goede koffie. Met de waterbus goed bereikbaar, ongeveer 5 minuutjes lopen.

[Plaats reactie](#)

👤 Martha Verhoef
🏠 Rotterdam
★★★★★
📅 06-08-2025

Met 11 jarige kleinzoon daar geweest en zo'n 3 uur doorgebracht in het museum. Erg leuk en leerzaam.

[Plaats reactie](#)

In mei en in de december had het museum een actie voor Rotterdampas houders, die bij een bezoek gratis koffie/thee en koek ontvingen. In mei heeft dit gezorgd voor 455 extra bezoekers en in de december en de kerstvakantie heeft dit 417 bezoekers opgeleverd. De gehele kerstvakantie hebben 464 Rotterdampas houders het museum bezocht met de actie.

CM als marketingtool

In 2023 werd de online marketingtool in gebruik genomen en het wordt nog steeds veel gebruikt voor verschillende doeleinden. Dit geavanceerde marketinginstrument biedt vele mogelijkheden voor het uitvoeren van diverse marketingactiviteiten. Een van de voornaamste toepassingen van dit systeem is het verzenden van digitale uitnodigingen via e-mail en sms voor verschillende evenementen en activiteiten die plaatsvinden in het museum, zoals openingen, boekpresentaties en lezingen. Bovendien wordt dit platform ingezet voor het verspreiden van de algemene nieuwsbrief en dient daarmee ook als vervanging voor het eerdere mailing systeem (Mailchimp).

Naast de efficiënte logistieke functies, is het primaire doel van dit systeem het opbouwen van duurzame relaties met onze bezoekers. Dit wordt mogelijk gemaakt door de implementatie van een eigen workflow, die gericht is op het vergroten van de interactie met bezoekers, met name via direct mailings voor en na het museumbezoek. Deze workflow is ontworpen om de betrokkenheid van bezoekers te vergroten en hen een gepersonaliseerde ervaring te bieden, wat op zijn beurt de loyaliteit aan het museum vergroot en de bezoekerservaring verbetert.

Communicatieplan 2025

In 2025 is het communicatieplan 2025 geschreven door communicatieadviseur Khalid Kabbaj. Het is een alomvattend document dat meer dan enkel een communicatieplan is. In dit document zijn o.a. ook doelstellingen geformuleerd waar, in ieder geval, tot aan de herinrichting aan gewerkt wordt. De communicatiedoelen zijn de naamsbekendheid van het Belasting & Douane Museum vergroten, het imago van het Belasting & Douane Museum verbeteren en het aantal bezoekers dat het museum bezoekt vergroten. Deze doelen worden beschreven in de vorm van communicatie-effecten. Dit zijn kennis-, houding- en gedragsdoelstellingen. Zo zijn er 12 doelstellingen geformuleerd. Naast de doelstellingen zijn o.a. de communicatiestrategie, de doelgroepen, middelen, boodschappen en rollen en verantwoordelijkheden in kaart gebracht van de afdeling *Communicatie & Marketing*. Er is vooral met de formulering van doelstellingen gestreefd om meetbare resultaten te behalen. Deze zullen halverwege en eind 2026 geëvalueerd worden en eventueel bijgesteld worden.

Markteffect

Een van de geformuleerde doelstellingen luidde als volgt: De naamsbekendheid van het Belasting & Douane Museum onder Rotterdammers van 18 tot 70 jaar vergroten, waarbij

minimaal 70% van deze doelgroep het museum kent. Om inzichtelijk te maken hoeveel Rotterdammers het museum daadwerkelijk kennen is er een nulmeting uitgevoerd door het onderzoeksbureau Markteffect. Zij zijn een strategisch marktonderzoeksbureau. De resultaten uit dit onderzoek logen er niet om: 50% van de Rotterdammers kennen het Belasting & Douane Museum en 40% van deze groep overweegt een bezoek. Ook het imago van het museum werd overwegend als positief beoordeeld en geassocieerd met leerzaam en interessant. We zijn dus nog niet op de beoogde 70% maar we zijn zeker op de goede weg.

Bezoekcijfers

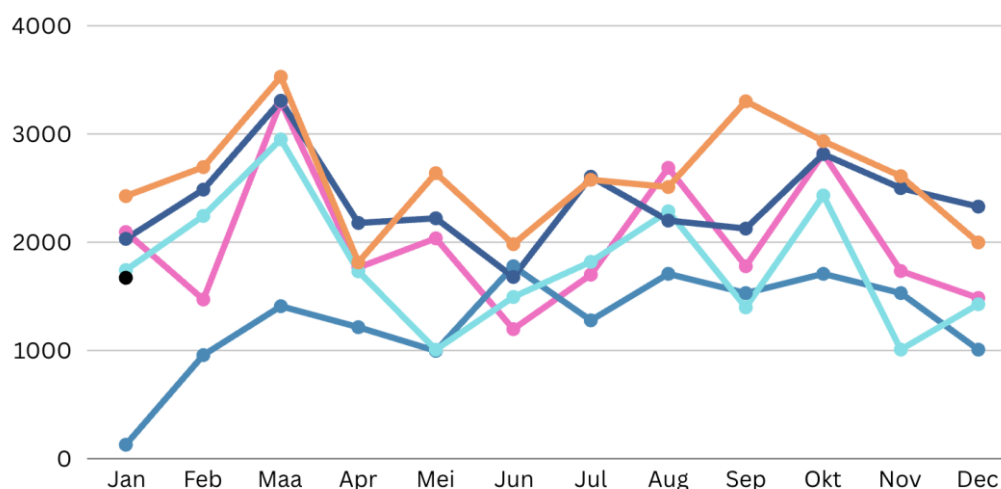
Recordjaar

Met maar liefst 31014 bezoekers gaat 2025 opnieuw de boeken in als het beste jaar ooit voor het museum. Dit succes is te danken aan goede en interessante tijdelijke tentoonstellingen, veel schoolbezoeken, een volgeboekte Kuypersalon en een sterke en doelgerichte marketing- en communicatiestrategie, waarmee een breed publiek is bereikt. Dankzij een grote promotiecampagne voor de tijdelijke tentoonstelling 'OPIUM, de staat als dealer' wist het museum veel bezoekers te trekken. De promotiecampagne trok ook nieuwe doelgroepen aan zoals buitenlandse toeristen en jongeren naar het museum. Maar ook het museum algemeen en het GeldLab hebben ruime aandacht gekregen in diverse bladen en online. Ook samenwerkingen met organisaties zoals de Rotterdampas en Vakantie Paspoort (voorheen Jeugd Vakantie Paspoort) en Rotterdam Partners, speelden hierin een belangrijke rol.

Daarnaast zorgden tal van evenementen en activiteiten voor extra belangstelling, waaronder Museumnacht010, het GeldLab festival, de Wereldhavendagen en het Weekend van de Wetenschap.

Maart was wederom de drukste maand (3307), mede door een succesvolle en drukke museumnacht. In juni beleefde het museum de slechtste maand met 1679 bezoekers. De zomermaanden zijn altijd drukker dan gemiddeld, echter waren dit jaar de najaar maanden drukker dan de zomer.

Bezoekcijfers 2019, 2022, 2023, 2024 en 2025

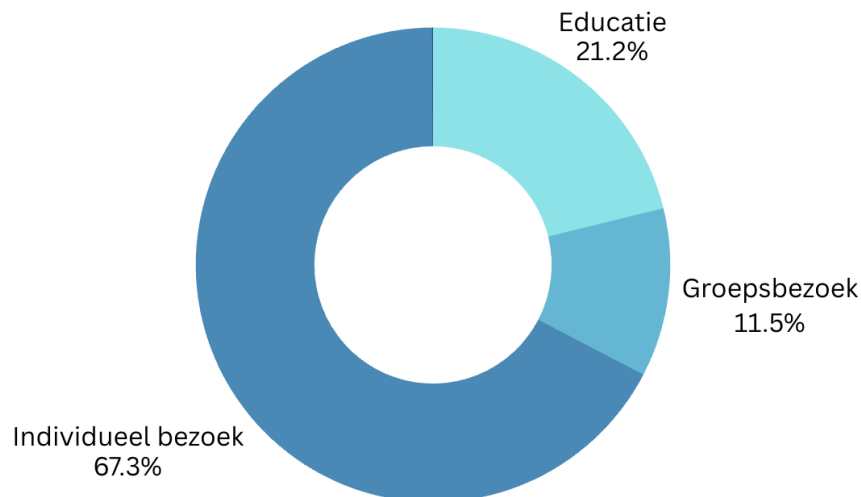

2025 presteert beter dan 2024, vooral in een aantal belangrijke maanden. In februari en maart ligt 2025 duidelijk hoger dan 2024, wat wijst op een sterke start van het jaar. Ook in

september en oktober laat 2025 een duidelijke voorsprong zien, met een stevige piek in september en een hoog niveau in oktober.

2024 is iets stabielier door het jaar heen, maar blijft in deze maanden achter op 2025. Met name richting het najaar neemt 2025 het voortouw, wat kan duiden op effectievere campagnes, seizoensinvloeden of verbeterde zichtbaarheid.

Verdeling bezoekers 2025

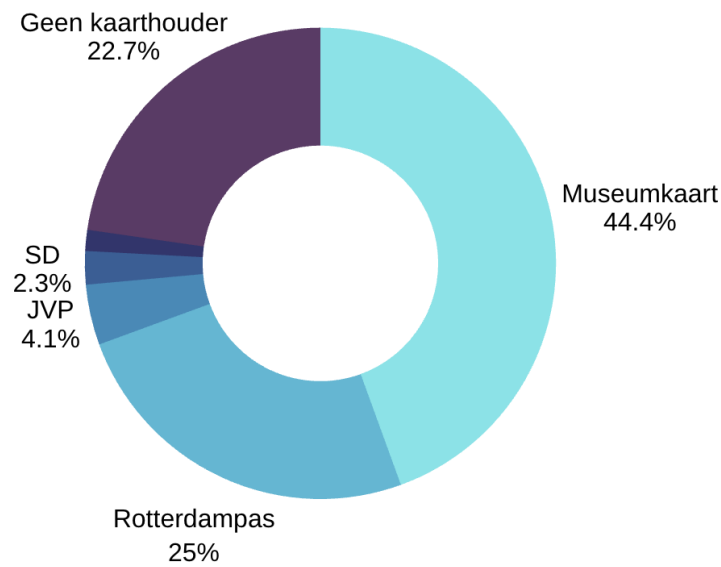

De bezoekersverdeling laat een duidelijke en positieve ontwikkeling zien. Individueel bezoek blijft sterk groeien: in 2024 lag het aandeel op 61%, inmiddels is dit gestegen naar 67%. Daarmee vormt individueel bezoek veruit het grootste segment binnen ons totaal aantal bezoekers. Deze groei bevestigt de aantrekkingskracht van ons aanbod op de individuele bezoeker en onderstreept het succes van onze positionering en zichtbaarheid richting deze doelgroep.

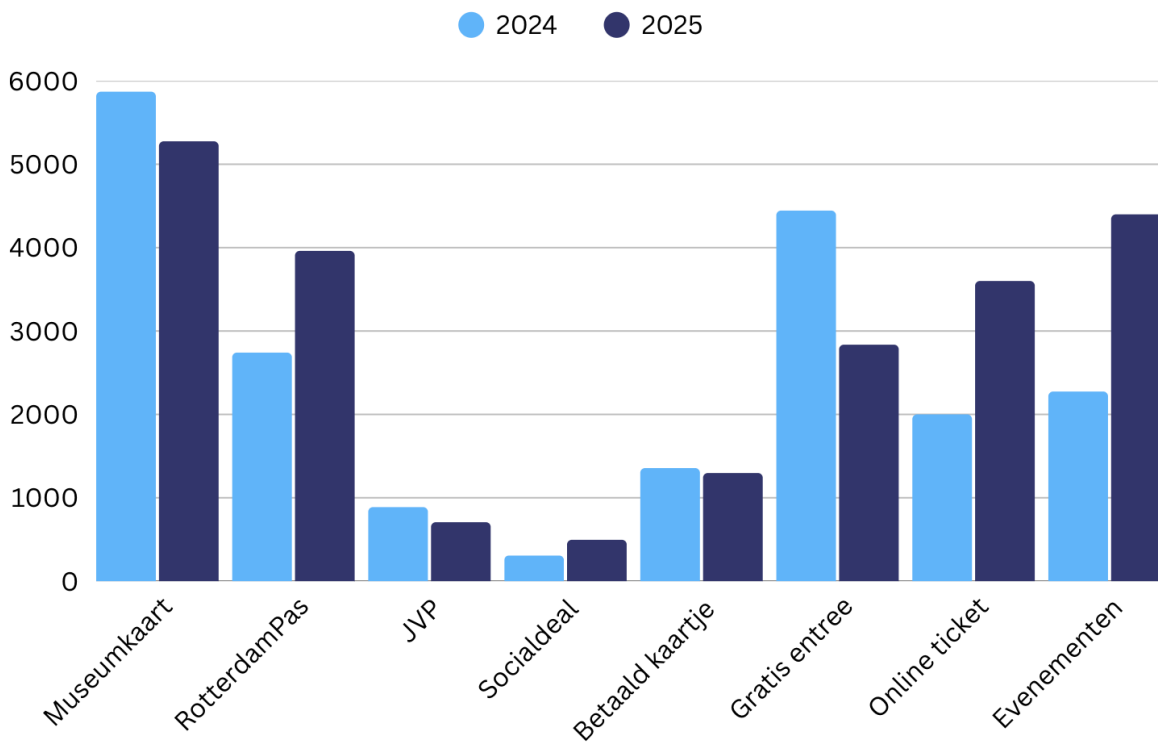
Ook binnen het segment Educatie zien we een mooie stijging. Het aandeel is toegenomen van 18% naar 21%, wat wijst op een groeiende relevantie en waardering vanuit onderwijsinstellingen. Dit biedt kansen om deze lijn verder door te trekken en educatieve samenwerkingen verder te versterken.

Het aandeel Groepsbezoek blijft dit jaar relatief stabiel. Op dit moment geeft het kassasysteem (Twelve) echter nog geen volledig inzicht in het exacte aandeel van groepsbezoek. De genoemde percentages zijn daarom een schatting met een marge van circa 2%

Individueel bezoek ticket verdeling

De bezoekersstroom wordt vooral gedragen door vaste kaartprogramma's (Museumkaart en Rotterdampas). Tijdelijke acties zoals VP en Social Deal hebben een aanvullende, maar relatief kleine impact.

2025 laat een verschuiving zien van gratis en traditioneel kaartgebruik naar meer betaalde, geplande en evenement gerichte bezoeken. Dit wijst op een actievere publieksstrategie en een hogere opbrengst per bezoeker.

Website

De website is en blijft de spil in de communicatie. In vrijwel alle communicatie, promotiemiddelen en advertentie-uitingen wordt de website vermeld (met waar mogelijk een link of QR-code naar de website).

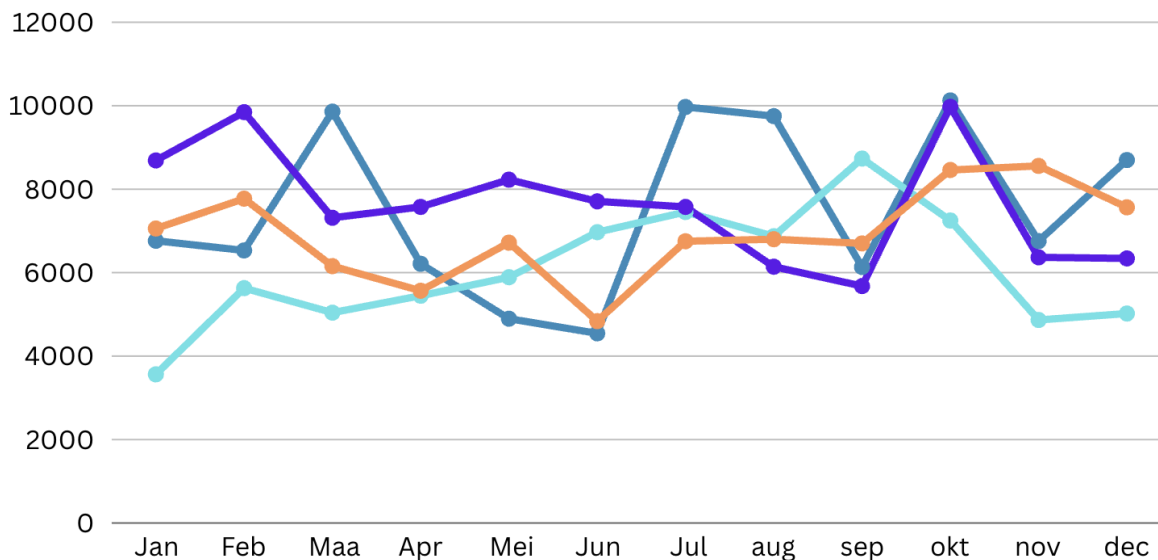
Websitebezoekers

In 2025 heeft de website 185.000 bezoekers gehad, een kleine daling ten opzichte van 2024 (198.000 bezoekers). In 2023 werd de website 151.000 keer bezocht en in 2022 72.000 keer. De maanden met het hoogste aantal websitebezoekers zijn, februari en oktober en november. Wat opvalt er is een duidelijke correlatie tussen het aantal websitebezoekers en fysieke bezoekers; een recordaantal websitebezoekers hangt samen met een recordaantal fysieke bezoekers.

De meeste bezoekers (45.7%) bereikten de website via organische zoekresultaten op Google. Dit geeft aan dat de website goed vindbaar is in de zoekmachine. Daarnaast kwam 26.2% van de bezoekers direct op de website, wat suggereert dat zij bekend zijn met het museum en onze website. Ons partnerschap met INTK was goed voor 12% van de website bezoekers. Social media speelden ook een belangrijke rol, goed voor 5% van het verkeer naar de website. Tot slot werd 7% van de bezoekers doorverwezen via andere partnerwebsites zoals o.a. DagjeWeg.nl, Kidsproof.nl, Museumvereniging, Museumkaart en de Rotterdam Uitagenda.

Ook dit jaar bezoeken mensen de website meer via de mobiele telefoon (55.4%) dan via de computer/laptop (41.7%). De overige bezoekers bezochten de website via de tablet of smart TV.

Website bezoekers 2022, 2023, 2024 en 2025

De grafiek laat zien dat 2024 over het algemeen sterke pieken kent, met name in februari, mei en oktober, waar het aantal websitebezoekers duidelijk hoog ligt. 2025 laat een iets stabielere maar lager verloop zien, met minder uitgesproken pieken dan 2024, al zijn oktober en november ook hier drukke maanden.

2025 vs 2024:

In veel maanden ligt 2025 onder het niveau van 2024, wat wijst op een daling in maandelijkse website bezoekers.

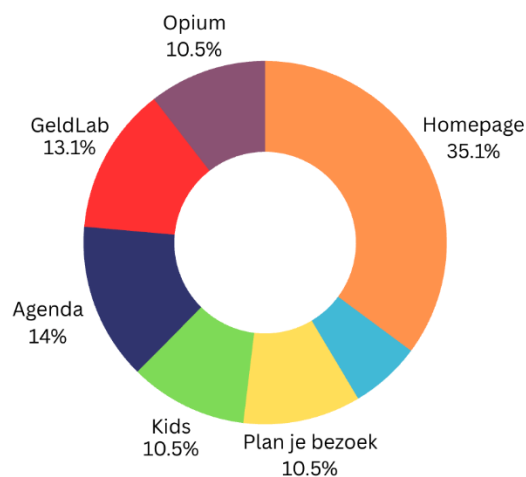
- Tegelijkertijd laat 2025 een constantere spreiding zien zonder extreme dips.
- Ondanks de daling in websitebezoekers ten opzichte van 2024, zijn er in wel meer fysieke bezoekers naar het museum gekomen, wat erop wijst dat het bereik groter is geworden of dat bezoekers vaker terugkeren.

Kortom: 2024 had hogere pieken, maar 2025 presteert consistent en weet ondanks lagere maandcijfers toch meer fysieke bezoekers aan te trekken.

Beste bekeken webpagina's

In 2025 is het websiteverkeer veel beter verspreid over verschillende pagina's, terwijl in 2024 de homepage nog veruit domineerde. Vooral Agenda en Kids laten een sterke groei zien. De homepage is minder dominant geworden, wat erop wijst dat bezoekers gerichter doorklikken naar specifieke content.

Meest bekeken webpagina's

In de media

Pers/nieuwsberichten

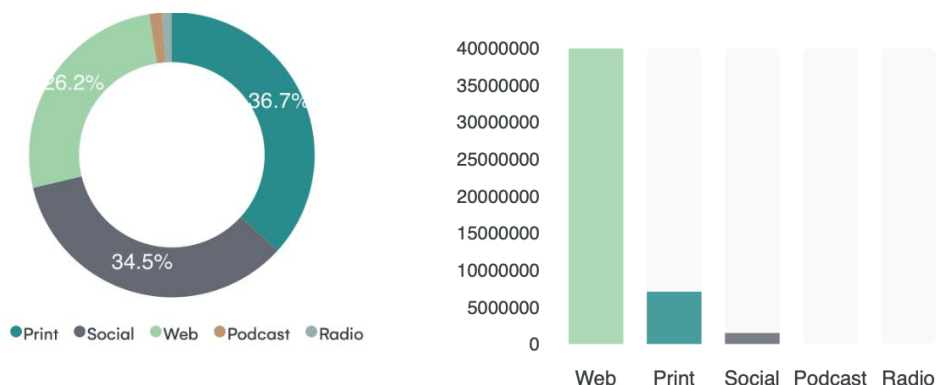
De perslijst is ook dit jaar gebruikt voor het versturen van persberichten. In 2025 zijn er via dit systeem vijf persberichten uitgegaan naar de verschillende journalisten en pers naar aanleiding van o.a. GeldLab Festival en de nieuwe tijdelijke tentoonstelling in het museum *Toeslagen Tragedie*.

Verder zijn 8 nieuwsberichten op onze site geplaatst, met nieuws over de museumnacht, nieuwe aanwinsten van het museum GeldLab festival, de online tentoonstelling 'Vrouwen in dienst' Weekend van de Wetenschap en de opening van de *Toeslagen Tragedie*.

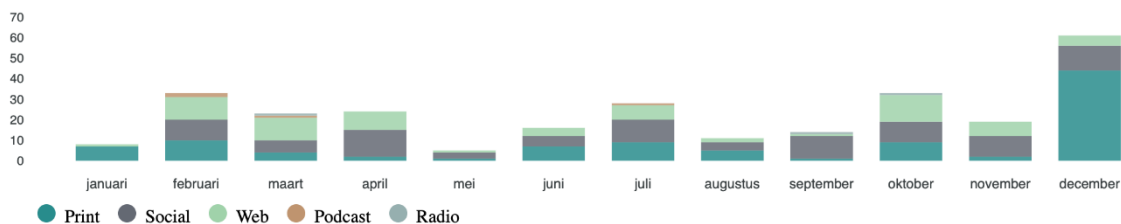
Media-aandacht

In 2025 zijn 275 berichten, in podcasts, op de radio, social media en artikelen in de media verschenen, waarin het museum genoemd is. Dit is een stijging van 83.3% t.o.v. het

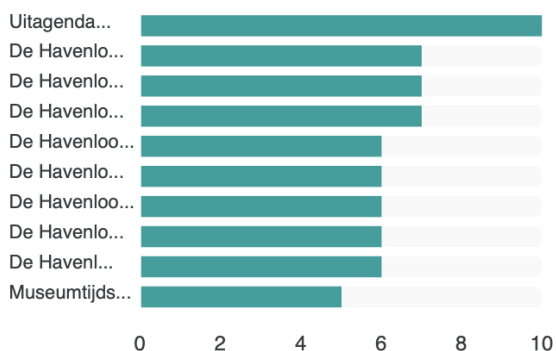
afgelopen jaar. Het betreft 72 web berichten (26.2%), 101 print berichten (36.7%), 95 socialmedia berichten (34.5%), vier podcasts (1.5%) en het museum is drie keer op de radio genoemd (1.1%). De web berichten leveren een veel groter bereik op dan de alle andere mediatypen (82.3% versus 17.7%, jaaranalyse van de Media Info Groep).

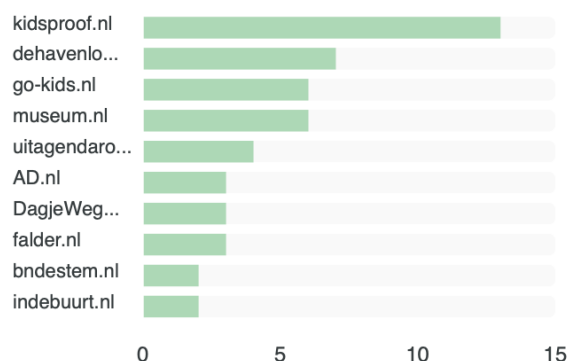
Door het jaar heen zijn pieken te zien in de media aandacht. In februari was er veel aandacht in aanloop naar de museumnacht, de voorjaarsvakantie en ons aansprekende programma (o.a. Douane spreekuur). In oktober en november aandacht aan de opening van de nieuwe tijdelijke tentoonstelling *Toeslagen Tragedie* en in juli bij aanvang van de zomervakantie over het zomerprogramma, GeldLab Festival en start Jeugd Vakantie Pasoort.

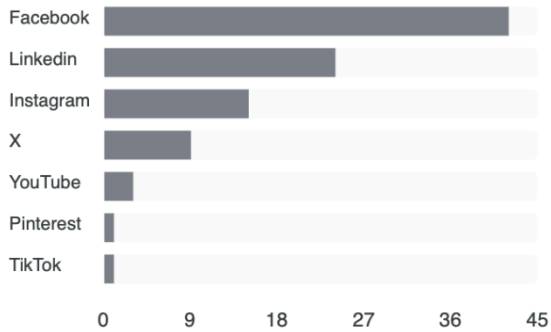
Print bronnen

Web bronnen

Social media bronnen

De top 10 print bronnen waarin aandacht geschonken werd aan het museum, haar tentoonstellingen en activiteiten, zijn veelal lokale media. Voor web bronnen geldt een grotere variëteit in media. Hier zijn de meeste websites landelijke media. Qua social media bronnen wordt er het meest over ons geschreven op Facebook. Dit zijn dezelfde partijen als de web bronnen die over het museum en de activiteiten schrijven. Zelf gebruiken wij Facebook niet meer (we hebben nog wel onze bedrijfspagina). Wij zijn vooral actief op Instagram en LinkedIn.

Bovenaan de print media staat wederom de UitAgenda Rotterdam, waar het museum zelf het hele jaar door de activiteiten en tentoonstellingen upload. Kidsproof.nl staat bovenaan de web media, dit door een samenwerking waarin ze voor- en tijdens vakanties ons promoten en onze activiteiten uitlichten.

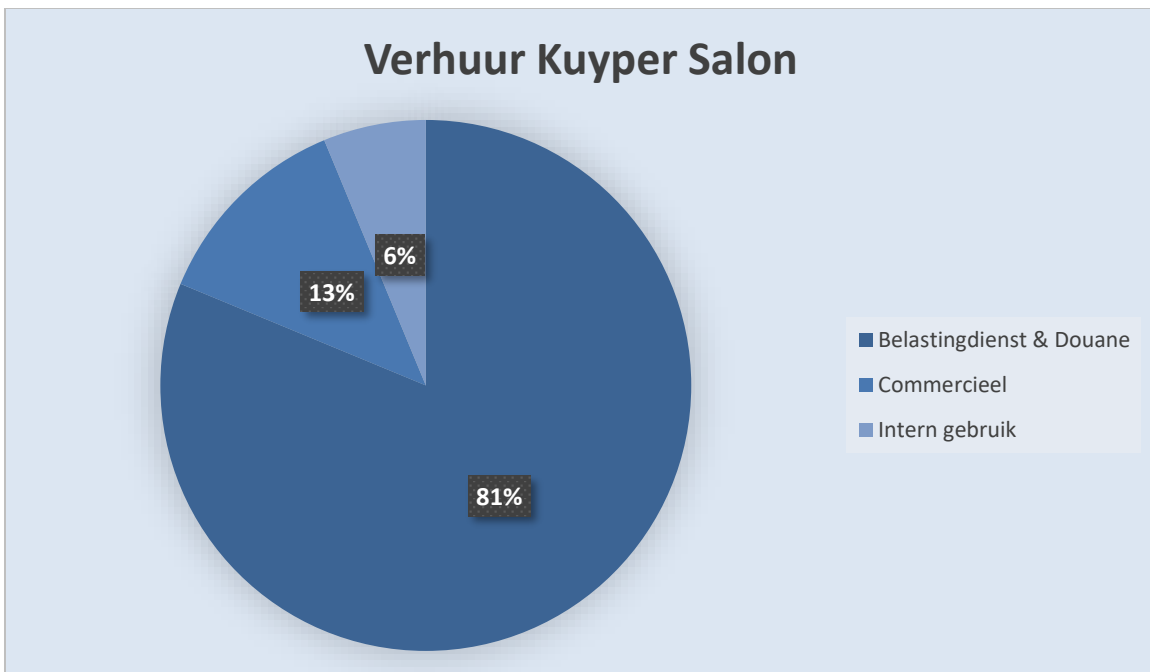
5. Reserveringen en rondleidingen

Inzet museum voor derden

Verhuur Kuyper Salon

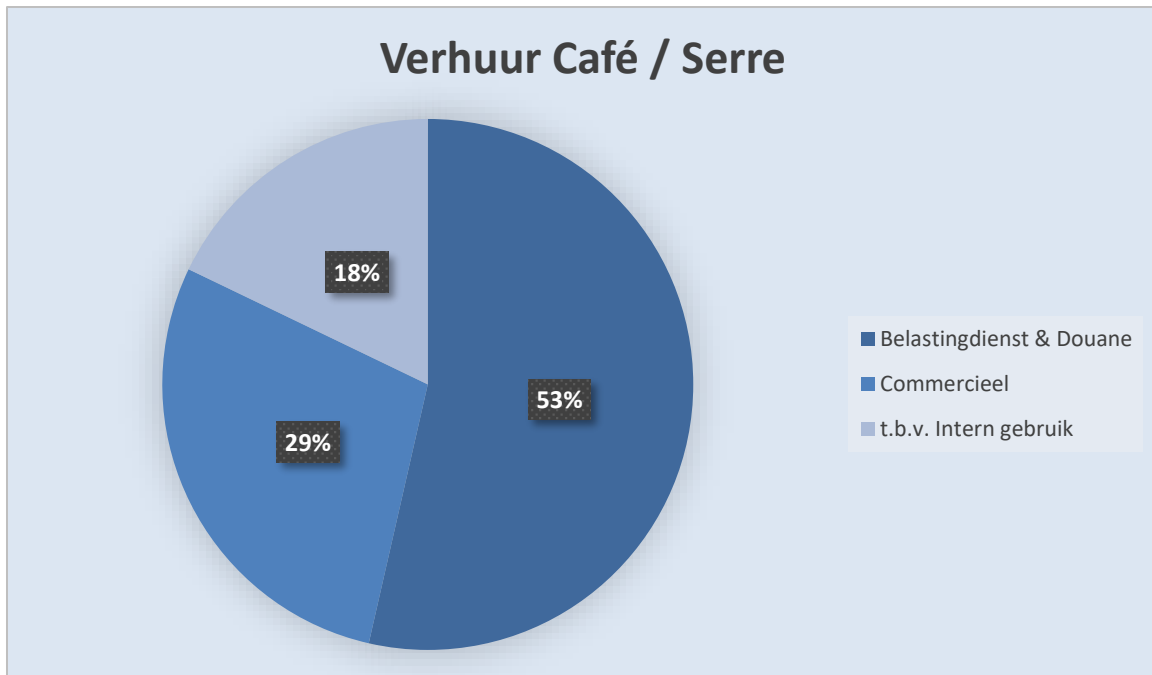
De verhuur van De Kuyper Salon is in 2025 licht gedaald in vergelijking met 2024. Het aandeel commerciële boekingen is echter wel weer gestegen. In het recordjaar 2019 is deze 167x verhuurd en het museum is dit jaar nog niet dichterbij gekomen. De Kuyper Salon is voor 50% van alle doordeweekse dagen in 2025 verhuurd.

	Belastingdienst & Douane	Commercieel	t.b.v. Intern gebruik	Totaal
2025	104	16	8	128
2024	119	11	6	136
2023	102	10	10	122
2022	92	14	14	120

Verhuur museumcafé/serre voor borrels en events

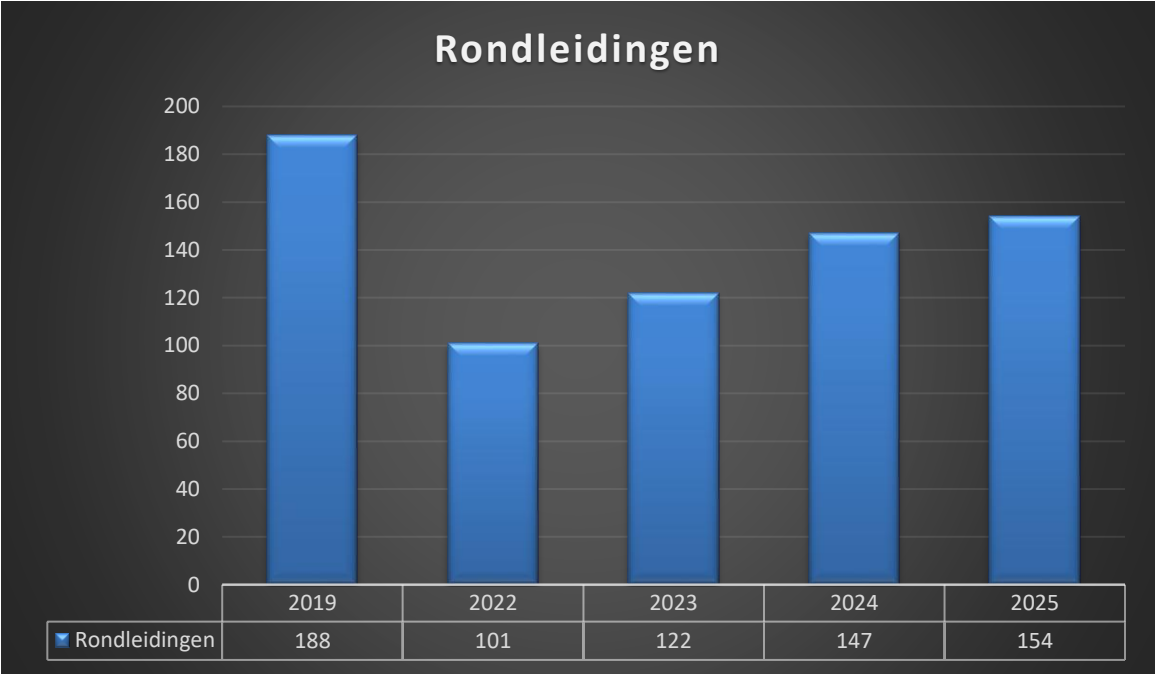
Het gebruik van het café en de serre ten behoeve van borrelmomenten/events is ten opzichte van voorgaande jaren relatief gelijk gebleven.

	Belastingdienst & Douane	Commercieel	t.b.v. Intern gebruik	Totaal
2025	15	8	5	28
2024	18	8	4	30
2023	13	4	11	28

Rondleidingen

In 2025 werden 154 groepen rondgeleid waarvan 14 Engelstalig. De stijgende lijn blijft aanhouden met het beste resultaat sinds 2019.

De Covid19 jaren 2020 en 2021 zijn in bovenstaand overzicht weg gelaten.